

Ka Pangudlingon ni
Hisu-Kristu
no insulat ni
Markus

Umajamnon

**Ka Marojow no
Batbaton
Mahitongod ki Hisu-
Kristu
no Insulat ni Markus**

**First Edition
(Under revision)**

**Manobo Bible Church Association of
Mindanao**

2007

OMF International

Igma-an

Aman ko ogbasa kow to soini no hinubad doy no duon kona nog kasabut no ikagihonon dow duon angod to soi (ii), aha-a now diya to awug to soi songo oad no imbotang doy. Dow ko duon ikagihonon to Umajamnon no wara now masabut nangoni koy ubag para'g kaisab doy to poghubad.

Ko duon ogkabasa now no daruwa no litra no angod to a, o, u, i nog makagsunu no wara nabotangi to angod to soi (-) pananglitan; saa, sood, panguu dow dii, haba-a now to pogbasa. Di ko duon nakabotong no angod to soini (-) pananglitan; da-an, ko-on, tu-u dow i-ingkud, tawo-on kow to pogbasa.

Salamat, dow panalanginan kow poron to Magbabaja ta no ogbasa to soi.

Mahitongod soini to insulat ni Markus

Ka nigsulat to soini no nauna no libru saboka kandin no inanad ni Hisu-Kristu no nig-ugpa diya to banwa to Hirusalim dow no timpu no kani pad si Hisu-Kristu to kalibutan. Si Markus ka una no otow no nigsulat to pangudlingon mahitongod ki Hisu-Kristu dow ka tu-ud ni Markus to pogsulat to soi iyan ka mgo otow no kona'n Hudiyu no nig-ugpa to kapanguuhan to banwa to Ruma. Kaliyag si Markus no mama-an ka tibo no kaotawan no si Hisus iyan ka Manlipwas to tibo no mgo otow no ogtu-u dow ogsalig kandin.

Ka Marojow no Batbaton Mahitongod ki Hisu-Kristu no Insulat ni Markus

To pogpamatbat ni Huwan no Taag-aod-oray

1 ^{1,2}Iyan soini ka Pangudlingon ni Hisu-Kristu no anak to Diyus. Nigsugud soi dow no pogkatuman on to mgo panagna ni Isayas no tagailagan to Diyus no nig-iling, "Duon igpauna ku nog hina-at tog baja-an nu. ³Soini no suguanon no nigpangudling to mahagbot diya to kahanongan no nig-iling, 'Hawani now ka baja-anan to Magbabaja dow tul-ira ka daan din!'"

^{4,5}Natuman soi to pogtiriow ni Huwan no taag-aod-oray diya to kahanongan. Mahan-in otow no naman-andiya to kandin no likat to lunsud to Hudiya, dow mahan-in pad iyan likat to Hirusalim. Nangudling si Huwan kandan no nig-iling, "Pangajumpu kow dow ojowi now ka mgo saa now dow pa-aod-od kow dowg pasayluhon kow to Diyus." Dajun inghuraa ran ka mgo saa ran dajun dow inaod-od kandan diya to wohig to Hurdan.

⁶Ka sabinit ni Huwan hininang no kindaa to buhi no pigngaranan to kamilyu^o dow ka bakos din kindaa to baka. Ka pogko-on din taangas dow doga. ⁷Iyan soi ka impannangon din, "Duo'g makasunu no maslabaw pad kanak su inggad a, kona a pad angajan nog kahinang no uripon

Kamilyu: Songo bayhu no buhi su maroson dow matikang no kargahanan.

din." ⁸Nig-ikagi pad kandin, "Ka ig-aod-od ku iyu wohig, di kandin og-aod-od iyu to Bala-an Ispiritu[□]."

Ka pog-aod-od dow pogbagla ki Hisus

⁹Sikan no timpu nigtirow si Hisus likat to Nasarit no sakup to Galiliya dow nigpa-aod-od kandin ki Huwan diya to wohig to Hurdan. ¹⁰Aman no nakahapit on si Hisus to wohig, na-aha din dajun no nabungkasan ka langit dow nakauntud duon to kandin ka Bala-an Ispiritu no angod to salapati. ¹¹Dow duon da-an lagong no narinog no likat diya't langit no nig-iling, "Ikow ka pinaangga ku no anak. Naraga a amani ikow." ¹²Duon dajun impa-andiya kandin to Bala-an Ispiritu diya't kahanongan. ¹³Pigbagla kandin ni Satanas[□] diya sood to kapatan no arow dow sikan no banwa duon nig-ugpa no mangabuut no mgo buhi. Pig-atiman kandin to mgo diwata to Diyus.

Pigsabi ni Hisus ka upat no maginsosora to dagat

¹⁴Aman no napirisu on si Huwan no taag-aod-oray, nig-andiya si Hisus to Galiliya dow namatbat to Pangudlingon to Diyus. ¹⁵Kagi ni Hisus, "Iyan on soi ka timpu no impanagna nauna, no ka Diyus iyan ogpanguu iyu. Kaling pangajumpu kow on dow ojowi now ka tibon saa now dow tu-u kow on to Pangudlingon to Diyus."

¹⁶Songo arow to sikan nighiwhipanow si Hisus diya't siwsibian to danow to Galiliya, naambag din ka nigsusu-un

Bala-an Ispiritu: Ka Bala-an Ispiritu, Diyus kandin angod to pogka-Diyus ni Hisu-Kristu dow ka Amoy.

Satanas: Ka agaon to mgo diwata no nigsupak to Diyus tagna.

no si Simun dow si Andris no namanlaja su iyan da tuunganan tog paginsora diya to dagat. ¹⁷Kagi ni Hisus, "Duma kow kanak su konad no sora ka'g pan-ahaon now. Taman kunto-on og-anaron ku iyu ko og-omonuwon to pogpansakup to mgo otow dini to kanak." ¹⁸Duon dajun pig-ojowan dan ka mgo himan dan to pogpaginsora dow nigduma on kandan ki Hisus.

¹⁹Pogkaponga to sikan, nigparajun si Hisus dow diya to tawoy duon da na-an naambag din no nigsusu-un no si Santiyagu dow si Huwan no mgo anak ni Sibidiyu. Natagaoran ni Hisus no nig-u-uliman to laya ran diya't bawutu. ²⁰Pigsabi dajun kandan ni Hisus dow duon dajun pig-ojowan dan ka amoy ran no si Sibidiyu duon to bawutu, lagkos ka mgo suguanon dan su namanduma on ki Hisus.

Ka pog-uruwa ni Hisus to busow

²¹Aman no naman-andiya sing Hisus to lunsud to Kapirnaum. Dow no Arow on to Hihimaajay[□] to mgo Hudiyu nigsood si Hisus diya to simbahan dow pigpan-anad din ka mgo otow. ²²Naboongboong amani ka mgo otow ki Hisus su ka pogpan-anad din pigparumahan to gahom, kona angod duon to mgo mag-anaray to Pano-osan[□].

²³Duon to nangahimun no mgo otow duon saboka no otow no piglona-an to busow no nangiyak, ²⁴"Ikow Hisus no matig-Nasarit nokoy ka tu-ud nu kanami? Nig-andini ka buwa su'g guwaon koy ikow? Nakakiyaa a ikow. Ikow ka bala-an no imparaa to Diyus." ²⁵Pigtampapa ni Hisus ka

Arow to Hihimaajay: Kara ikapitu no arow (Sabadu). Soini ka arow to pogsimba dow hihimaajay to mgo Hudiyu no kona'g manhuling.

Pano-osan: Ka igpasabut, ka impasulat to Diyus nauna duon to ogngaranan to Tahan no Kasabutan

busow, "Hagtong ka, lugwa ka duon!" ²⁶Dajun nigpaluukub ka busow duon to otow dow niglaguy dongan to pogpangiyak din.

²⁷Naboongboong on iyan amani ka mgo otow kaling nigpamaiw-insa-ay kandan, "Nokoy buwa soi? Anoy kid nagan ko duo'g karinog ta nog ka-angod to soi. Inggad ka mgo busow ogkabawujan din ogpaaguja dowg babali kandin."

²⁸Kaling marali da no nigtangkap ka kabantug ni Hisus diya to gibanwahan to Galiliya.

Mahan-in otow no nangaulian ni Hisus

²⁹Namanguwa kandan duon to simbahan to mgo Hudiyu. Nig-andiya kandan to baoy nin Simun dow si Andris. Nigduma ra-an si Santiyagu dow si Huwan. ³⁰Pogtirow ran, pigbatbatan si Hisus no ka ugang ni Simun no bohi ogmakahihibat su ogdatoon kandin. ³¹Pigdanihan dajun ni Hisus ka bohi dow tagoni ka bowad dow pabanguna. Saguna naulian kandin dow honati rin si Hisus to ko-onon.

³²Aman no ogsaaop on ka sog, pigpanduma on to mgo otow diya ki Hisus ka tibo no nangarawuhan dow ka pigpanlonagan to busow. ³³Mahan-in amani no napu-un diya to lunsud no nangahimun duon to pawa to baoy. ³⁴Naulian ni Hisus ka hahan-inan no warad tapid no dawu dow inggad ka mgo busow impamaaguy rin. Pigpanaparan din pad ka mgo busow no kona og-ikagi su nakakiyaa man kandan ko hontawa kandin.

Nigpangudling si Hisus diya to Galiliya

³⁵Aman no ogkabukas-bukas on, nigbangun si Hisus su nig-

andiya to kahanongan su nig-ampu. ³⁶Nakatukow si Simundow ka mgo дума rin kaling pigpan-aha dan kandin. ³⁷Aman no na-aha dan on pignangonan dan, "Nan-aha ikow ka mgo otow." ³⁸Puli ra ikagihini ni Hisus kandan, "Kuwa kiw on su'g andiya ki to дума no mgo lunsud dow ogmakapangudling a ra-an diya to kandan, su iyan ka tu-ud ku dini to kalibutan." ³⁹Kaling pigpan-andiya-an ni Hisus ka gibanwahan to Galiliya dow nangudling kandin diya to mgo simbahan to mgo Hudiyu dow impamaaguy rin ka mgo busow no niglona to mgo otow.

Ka ibungon no naulian ni Hisus

⁴⁰Duon nigdani ki Hisus no ibungon no nigpakawka-hid-udow nigluhud, kagi rin, "Ko pogbo-ot nu ubag ogkaulian ad dow ogkaaguy on ka igkalisomi kanak." ⁴¹Nahid-uan on iyan ni Hisus kandin, kaling pigdap-on din dow kagi rin, "Ima kud iyan. Limpyu kad!" ⁴²Saguna nagawang ka ibungdow ka igkalisom din. ⁴³Pigtuhun ni Hisus kandin human ipahipanow, ⁴⁴"Kona ka'g pamatbat to inggad hontawa mahitongod to soini, nasi no andiya kad to maglimpasay dow pa-aha ka kandin, dow ibogoy nu ka lugbak sumaa to pano-osen ni Muysis no iyan pasabut no naulian kad." ⁴⁵Nighipanow ka otow no nasi on man namatbat kandin, kaling nigtangkap ka batbatonon mahitongod to pighinang ni Hisus duon to ibungon. Tongod to sikan, konad ogmakasood si Hisus to mgo lunsud su mahan-in man ogmamanduguk diya to kandin, kaling diya pad nig-u-ugpaay si Hisus to awoy. Di mahan-in da-an ka ogpamanundan.

Ka pulid no naulian ni Hisus

2 ¹Aman no nakapila on, nigliku si Hisus diya to Kapirnaum. Nama-an da na-an ka mgo otow no duon on kandin to baoy. ²Kaling mahan-in da na-an otow no nangahimun diya to baoy no puli nigho-ot, inggad duon to habangan duon otow. Nangudling si Hisus to ikagihonon to Diyus. ³Duon nigtirow no upat no ka otow no namanbabaanting to napulid. ⁴Di, aman su mahan-in ka nangahimun no otow konad kandan ogmakaliot to pogdani ki Hisus. Kaling imponhik dan on ka napulid diya to atop dow lungagi ka nawongoran ni Hisus dajun dan tuntuna ka napulid no nighihibat duon to dujanan din. ⁵Pogka-aha ni Hisus no hogot ka pogtu-u ran, pig-ikagihan ni Hisus ka pulid, "Pigpasaylu on ka mgo saa nu"

⁶Pogkarinog duot mag-anaray to Pano-osan no naman-inkingud diya, nakailing ka ginhawa ran, ⁷"Manya to nakaikagi kandin to angod to sikan? Pogpasipaa sikan to Diyus. Ka Diyus da ka'g makapasaylu." ⁸Nama-anan dajun ni Hisus ka ginhawa ran, kaling pig-ikagihan din, "Manya to nigdoromdom kow man to angod to sikan? ⁹Nokoy man naan ka maomu, ka pog-ikagi to napulid, 'Pigpasaylu on ka mgo saa nu,' dow ko pog-iling 'Tindog, daaha ka dujanan nu dow hipanow'? ¹⁰Na, kunto-on igpamatu-ud ku iyu no ka Anak to Otow^o duon gahom kani to kalibutan to pogpasaylu to mgo saa." ¹¹Dajun pig-ikagihan din ka napulid, "Tindog ka, daaha nud ka dujanan nu dow uli kad!" ¹²Naboongboong on iyan ka namaka-aha su nakatindog on ka napulid dow nigguwa no pigdaa rin on ka dujanan. Namakaikagi kandan, "Wara koy

Anak to Otow: Piggamit ni Hisus soini mahitongod kandin su ka pasabut no kandin ka Diyus no nigpakaotow kani to kalibutan.

pad iyan maka-aha tog ka-angod to soi." Kaling pigdajan dan ka Diyus.

To pogsabi ni Hisus ki Libi

¹³Pogkaponga to sikan nigliku ra na-an si Hisus diya to higad to danow to Galiliya. Mahan-in otow no namanduguk kandin, kaling pigpan-anad din kandan. ¹⁴Poghipanow on ni Hisus, na-aha din ka magsukutay to buhis no si Libi no anak ni Alpiyu. Diya kandin mog-ingkud to bajaranan to buhis. Kagi ni Hisus, "Dikad, duma ka kanak." Dajun pakitindog si Libi dow pakiruma kandin.

¹⁵Aman no namango-on sin Hisus dow ka mgo inanad din diya't baoy ni Libi, mahan-in da-an mgo magsukutay to buhis dow duma pad no otow nog ilingon no makasasaa no nigpakigsawu kandan su mahan-in on ka nigpakiruma kandin. ¹⁶Diya da-an ka mgo Parisiyu[□] no mag-anaray to Pano-osan. Naka-aha kandan ki Hisus no nigpakigsawu to mgo otow nog ilingon no makasasaa angod to magsukutay to buhis. Nanginsa kandan to mgo inanad ni Hisus, "Manya tog pogsawu kandin to soini no mgo otow?" ¹⁷Narinog ni Hisus ka panginsa dan, kaling pigtabak ni Hisus pinabaja to sampitan, "Ka otow no marojow to lawa konag kinahanglan to mananambaa, ko kona iyan da ka magindawuhanon. Su wara a mog-andini no para to mgo matarong ko kona para to mgo makasasaa."

Parisiyu: Songo panong no tauronon no ogmantu-u to Pano-osan no insulat ni Muysis dow ka kandan no tumanon.

Ka panginsa ko manya to ogsaang to pogko-on

¹⁸Songo arow to sikan duon naman-andiya ki Hisus no mgo otow no namanginsa su nama-anan dan no namansaang no nigko-on ka mgo inanad ni Huwan no taag-aod-oray dow ka mgo Parisiyu. Kagi ran, "Manya ka mgo inanad ni Huwan dow ka mgo inanad to Parisiyu namansaang namango-on, di ka ikow wara?" ¹⁹Nigtabak si Hisus no nig-iling, "Pananglitan ko duon sakata ogkabawuy buwa no konag pako-onon ka mgo tumataagbuay ko duon pad ka lukos no mangangasawa? Kona iyan! ²⁰Di ko timpu no ogpuruton on ka mangangasawa duon to kandan, human no sikan on ka pogsang dan."

²¹Nanampit da na-an si Hisus, "Kona'n marojow no igtapak to tahan no kabo ka bag-u no manggad su ogkoro dowg luag suga ka pogkahigbit. ²²Kona da-an marojow ko igtagu ka bag-u no inumon duon to tahan no taguanan no hininang no kindaa su ka bag-u no inumon ogmakahigbit to tahan no taguanan dow ogkauwakan ka inumon. Kaling kinahanglan ko bag-u no inumon igtagu da-an to bag-u no kindaa."

Ka panginsa to Arow no Hihimaajay

²³Songo Arow to sikan no Hihimaajay, nakabaja sin Hisus to uma no triguhan dow ka mgo inanad din namangotu to trigu^o. ²⁴Kaling pig-ikagihan to mgo Parisiyu si Hisus, "Aha kat soja mgo inanad nu, namakaliras kandan to Arow no Hihimaajay." ²⁵Nigtabak si Hisus kandan, "Wara kow

Trigu: Songo bayhu no tanom no ogka-angod to humoy no oghinangon no harina.

makabasa duon to Kasulatan¹ ko nokoy ka pighinang nin Dabid no bontasan kandin dow ka mgo duma rin? ²⁶Dow no iyan pad panguu no pari² si Abyatar, nigsood si Dabid duon to baoy to Diyus dow nigko-on to intaapag no supas. Su sumaa to Pano-osan, iyan da ogmakako-on ka mgo maglimpasay. Dow impako-on din da-an ka mgo sakup din.” ²⁷Dow nig-iling pad da-an si Hisus, “Pighinang ka Arow no Hihimaajay para to karojawan to otow. Wara hinanga ka otow para to karojawan to Arow no Hihimaajay. ²⁸Kaling kanak no Anak to Otow duon kagahom ku ko nokoy ka’g hinangon to Arow no Hihimaajay.”

Ka otow no napawing to bowad

3 ¹Nig-andiya da na-an si Hisus diya’t simbahan to mgo Hudiyu dow duon otow diya no napawing ka bowad. ²Pigbabantajan to mgo Parisiyu ko’g kaulian ni Hisus ka otow to Arow no Hihimaajay dow ka igkasumbung dan. ³Nig-iling si Hisus duon to otow no napawing to bowad, “Tindog ka duon to kabakna-an.” ⁴Dow nanginsa kandin duon to mgo Parisiyu, “Nokoy ka in-ujun to Pano-osan to Arow no Hihimaajay: ka poghinang to karojawan to mgo otow, dow ko karo-otan? Ka poglipwas to untung dow ko poghimatoy?” Di warad iyan nigpamaitok-itok kandan. ⁵Nabawbalingagan si Hisus tongod to pogkamasinupakon dan dow nigpasisiling no nig-aha. Dajun din ikagihi ka otow no napawing to bowad, “Kotonga nu ka bowad nu!” Pangotonga rin, dajun naulian sikan. ⁶Kaponga’t sikan, namangguwa ka mgo Parisiyu dow nakig-aha to mgo sakup

Kasulatan: Soini ka tahan no kaujuna-an no impasulat to Diyus.

Pari: Songo panong no mgo mamumuhat to tumanon to mgo Hudiyu.

ni Panguu Hirudis su ogsasabut-sabut kandan ko'g amonuwon dan to poghimatoy si Hisus.

Hahan-inan otow no nahimun diya't higad to danow

⁷Si Hisus dow ka mgo inanad din naman-andiya to higad to danow to Galiliya. Hahan-inan otow no namanduma no napu-un diya to Galiliya dow Hudiya. ⁸Mahan-in da-an likat to Hirusalim, diya to Idumiya dow diya to dahipag to Hurdan dow ka matig-Tiru dow Sidun, su ingkabaanawog on ka mgo kaboongan no hinang ni Hisus. ⁹Tongod to kahan-in to mgo otow nigsugu si Hisus duon to mgo inanad din no igpahina-at ka bawutu nog ingkuran din ko mogdasdas ka mgo otow kandin. ¹⁰Aman su mahan-in on ka nangaulian din no nangarawuhan, nigpamaw-ilogay ka magindawuhanon to pogdani dowg makaramdam ki Hisus. ¹¹Aman ko ogmaka-aha ki Hisus ka mgo busow no niglona duon to otow, oglangkob kandan diya't atubangan din dow ogpangiyak, "Ikow ka Anak to Diyus!" ¹²Di pigpanuhun ni Hisus ka mgo busow no konag pannangon ko hontawa kandin.

Pigpili ni Hisus ka sampuu dow daruwa nog hinangon din no Apustulis^d

¹³Pogkaponga to sikan, nigtakorog si Hisus diya to bubungan dow pigsabi rin ka ogkaliyagan din ogpilion, dow namanduguk kandan kandin. ¹⁴Dow nigpili kandin to sampuu dow daruwa nog dumarumahon din no pigngaranan din to

Apustulis: Ngaran to mgo inanad ni Hisus no imbugti din dow impahipanow to pogpangudling.

mgo Apustulis Impahipanow rin kandan para to pogpangudling dow ¹⁵pigbogajan din to kagahom to pogpaaguy to mgo busow. ¹⁶Iyan soi ka sampuu dow daruwa no pigpili din: si Simun no pigngaranan din ki Pidru, ¹⁷sin Santiyagu dow si Huwan no mgo anak ni Sibidiyu no piglanulanuhan din kin Buwanirgis no ka bu-ut ipasabut, mgo anak to lugung, ¹⁸si Andris, si Pilipi, si Bartulumi, si Matiyu, si Tumas, si Santiyagu no anak ni Alpiyu, si Tadiyu, si Simun no nighiribildi tagna to Ruma, ¹⁹dow si Hudas Iskariyuti no niglubus to kawugajan ki Hisus.

Si Hisus dow si Satanas

²⁰Pogkaponga, naman-uli dajun sin Hisus dow isab da na-an nahimun ka mgo otow diya, kaling si Hisus dow ka mgo inanad din konad ogmakaliwak to pogko-on. ²¹Pogkarinog to karumahan ni Hisus to sikan, naman-andiya kandan su og-angajon kandin, su duon mgo otow no nig-iling no naangog kandin.

²²Duon nigtirow no mgo mag-anaray to Pano-osan no likat to Hirusalim no nig-iling, "Piglona-an kandin ni Satanas no agaon to mgo busow! Kaling pinabaja to gahom ni Satanas impamaaguy rin ka mgo busow." ²³Impamarani ni Hisus ka mgo otow kandin dow nanampit kandin, "Konag kabawuy no si Satanas ogpamaaguy to duma rin. ²⁴Ka og-ugpa to songo panguuhan ko ogmakagkawkalitu kandan iyan tumu to sikan ka'g mamakagsusuwoy-suwoy. ²⁵Angod da-an to angka baoy, ko iyan da to ogpamabubuway, ka'g karoogan dan ogpamasusuway. ²⁶Kaling da-an si Satanas dow ka mgo ginsakupan din ko iyan da to ogpakawkalituhay konag hangtud ka pogpanguu rin. ²⁷Iyan sikan, wara ogmakasood

to baoy to dorosonan no otow dow ogpurut to kaaglagan din, inangin ko'g unahon di'g bakua human pad kandin ogmakapamurut duon to sikan no baoy."

²⁸"Ligdongi now soi, inggad nokoy no saa dow pogpasipaa ogkapasaylu, ²⁹di inggad hontawa nog makalituk to pogpasipaa to Bala-an Ispiritu konad iyan ogkapasaylu inggad kagan-u." ³⁰Nakaikagi si Hisus to sikan su naman-iling ka mgo mag-anaray to Pano-osan no piglona-an kandin to busow.

Ka inoy dow mgo su-un ni Hisus

³¹Nigtirow ka inoy dow ka mgo su-un ni Hisus. Tagaod to nigtiwtindogay kandan diya to pawa to baoy pigpanangonan dan no igpaguwa pad kandin. ³²Mahan-in otow no namanliibonglibong no naman-i-ingkud diya't dani ni Hisus. Dow nangoni to mgo otow, "No ka inoy nu dow ka mgo su-un nu duon to pawa su'g pan-aha ikow." ³³Kagi rin, "Naman kow buwa ko hontawa ka inoy dow mgo su-un ku?" ³⁴Nigpanlingi-lingi kandin to mgo otow no nigliibonglibong kandin dow kagi rin, "Iyan soini ka inoy dow mgo su-un ku!" ³⁵Inggad hontawa no ogtuman to pogbo-ot to Diyus iyan inoy dow mgo su-un ku."

Ka samingay mahitongod to tingsawod

4 ¹Isab da na-an nigpan-anad si Hisus diya to higad to danow. Hahan-inan otow no nahimun no namanliibonglibong ki Hisus, kaling nig-ingkud kandin to bawutu no inhihot duon to siwsibian. Di ka mgo otow diya da to higad to danow. ²Mahan-in impan-anad din kandan

pinabaja to mgo samingay. ³Nig-iling kandin, "Paminog kow! Duon saboka no mangunguma no nigsawod to binhi. ⁴Nakasawod ka duma no binhi diya to daan, nabaja-an to mgo bawbajaku dajun panubuga. ⁵Ka duma diya nakasawod to batuhon. Aman su mababow ra ka pasak to sikan, marali da moggiti ka binhi. ⁶Di pogsogahi, niglanos dajun kagangu su maintok da man ka dalig. ⁷Ka duma no binhi nakasawod diya to pasak no duon bagnot no dugihon, di aman no niglapung on ka bagnot pigkonopan on sikan, kaling wara makauhoy. ⁸Di aman ka duma no binhi nakasawod duon to gipasakan, soi niggiti dow nanguhoy. Ka duma tagad-anon da ka uhoy, ka duma huwhuntu dogirogi, di ka duma nigsilungan." ⁹Dow nig-ikagi pad iyan si Hisus kandan, "Kaling ligdongi now ka narinog now."

Ka tu-ud to mgo samingay

¹⁰Aman no nangalius on ka mgo otow, nigdani ka sampuu dow daruwa no pinili din dow ka namanduma kandin dow nanginsa kandan ki Hisus ko nokoy ka pasabut duon to samingay. ¹¹Nig-iling si Hisus, "Ka inhinobong mahitongod to pogpanguu to Diyus impahajag on iyu to mating-ow. Di ka duma no mgo otow pigpan-anad pinabaja to samingay, ¹²dow ko,

'Inggad oglonglong kandan di kona ogmaka-aha dow inggad ogmakarinog kandan di kona ogmakasabut, su atuk ko makasabut kandan dow pangajumpu, nog pasayluhon kandan to Diyus."¹¹

Ingsaysay ni Hisus ka sambingay mahitongod to tingsawod

¹³Nanginsa si Hisus kandan, "Wara kow mana-an da-an nakasabut to sikan no sambingay? Ko iyan sikan, amonuwon now to pogsabut to duma pad no mgo sambingay? ¹⁴Ka insawod to mangunguma iyan ka ikagihonon to Diyus. ¹⁵Ka mgo binhi no nakasawod diya to daan iyan ka ikagihonon to Diyus no nangarinog to otow, aman no pogtirow ni Satanas dajun din agawa ka ikagihonon to Diyus no insawod duon to ginhawa to otow. ¹⁶Ka mgo binhi no nakasawod duon to batuhon no mababow ra ka pasak iyan ka ikagihonon to Diyus no narinog to mgo otow dow dajun naraga no nigdawat. ¹⁷Di kona'n hogot no pogtu-u ran. Pogtirow to kalisod dow ko mgo bagla tongod to pogdawat dan to ikagihonon to Diyus og-ojowan dan dajun ka pogtu-u ran. ¹⁸Ka mgo binhi no nakasawod diya to bagnot no dugihon iyan ka ikagihonon to Diyus no narinog to mgo otow, ¹⁹di ka mgo kataong to panginabuhi dow ogpanamantaman to pogpurut to botang kani to kalibutan dow ka pogkawili to kaliyaganan. Kaling pigkonopan ka ikagihonon to Diyus no narinog dan dow warad kandan puusi. ²⁰Di ka binhi no ingkasawod duon to marojow no pasak iyan ka ikagihonon to Diyus no narinog to mgo otow dow nigdawat kandan to hogot no pogtu-u, iyan sikan no pigpuusan kandan. Ka duma tagad-anon, ka duma dogirogi, dow ka duma pig-abotan."

Ka sambingay mahitongod to saong

²¹Nigparajun si Hisus to pog-ikagi, "Ko duon otow nog tutud to saong, kona din ogpakauban to langi dow ko ibotang diya to diraom to suwambi, ko kona nasi din no igbotang diya to lawang. ²²Su wara inhinobong no konag kadajag dow ka wara now kama-ani ogkadajag da. ²³Kaling ligdongi now ka soi narinog now." ²⁴Nig-ikagi pad si Hisus, "Paminoga a now siguruha to soi, ogbogoy ka Diyus iyu to pogsabut sumaa to pogpaminog now, dow og-isaban din pad ²⁵Su ka otow no duon pogsabut to igpahajag to Diyus og-isaban din pad, di ka otow no wara pogsabut to Diyus inggad ka maintok no nama-anan din oggawangon pad diya't kandin"

Ka samingay mahitongod to binhi no niggiti

²⁶Nig-iling pad iyan si Hisus, "Ka pogpanguu to Diyus angod to otow no nigsawod to binhi diya to uma rin. ²⁷Tagaod tog parajun kandin to hulingon din to arow dow to pogliporong din to marukilom, ka binhi no insawod din niggiti dow ogtulin no wara hanow rin. ²⁸Ka pasak iyan ogpagiti dow ogpaunud to tanom. Ka og-una ogpandagum dowg dorohon, ogkaboros, huma'g buswak. ²⁹Dow ko'g kahinug on oglogtajan on to tagitu-un."

Ka samingay mahitongod to binhi to mustasa

³⁰Nanginsa si Hisus kandan, "Nokoy ka'g pa-angoran ta to pogpanguu to Diyus? Nokoy no samingay ka angajan nog pa-angoran ta dow igkasaysay soi? Kagi rin, ³¹"Angod soini to binhi to mustasa. Pinakamaintok soi to tibo no binhi, ³²di ko igkatanom on, oggiti dow ogpanlabow-labaw pad to

tibo no utanon no inggad ka mgo bajaku ogmakatapun on duon to sanga rin."

³³Mahan-in pad mgo sambingay no impanampit ni Hisus to pogpan-anad din to mgo otow taman tog kasabutan dan.

³⁴Wara kandin mog-ikagi duon to mgo otow ko kona pinabaja to sambingay, di impasabut din soi tibo duon to mgo inanad din ko kandan da na-an.

Impatawo-on ni Hisus ka hahagbotan no kaamag

³⁵Aman no marukilom on pig-ikagihan ni Hisus ka mgo inanad din, "Dikow on su'g dahipag kid." ³⁶Kaling pig-ojowan dan ka mgo otow no hahan-inan no nahimun, dow namanluwan duon to bawutu no pig-ingkuran ni Hisus dow nigtuud kandan. Duon da-an nigpakigdongan kandan no nigbabawutu. ³⁷Aman no nakapariyu on kandan hignali no nighoros ka hahagbotan no kaamag. Ungud ogdakipow ka mamagabubungan no bawod dow maranid on ogkaponu ka bawutu ran to limason. ³⁸Aman si Hisus nig-u-uan diya dapit to talikuran to bawutu no natudtud. Pigpukow kandin to mgo inanad din dow kagi ran, "Mag-anaray, wara ka buwa kataong nog kangaonod kiw on?"

³⁹Kaling nigbangun kandin dow pigsaparan din ka kaamag dow ka mgo bawod, "Tawo-on!" Dow nigtawo-on ka kaamag dow nigmaonong ka dagat. ⁴⁰Dow nig-iling si Hisus kandan, "Manya't nangaharok kow man? Nokoy, wara pad mana-an pogsalig now?" ⁴¹Naboongboong on iyan amani kandan dow nigpamaiw-insa-ay kandan, "Hontawa buwa iyan soin otawa, no inggad ka kaamag dow ka mgo bawod ogbabali kandin?"

Impaguwa ni Hisus ka mgo busow duon to otow

5 ¹Aman no nakatirow on kandan diya to dahipag to danow duon to banwa to matig-Girasa. ²Poghaw-as on ni Hisus duon to bawutu, duon otow no piglona-an to busow no nigtagbu kandin no likat to mgo pilang. ³Soini no otow nig-ugpa duon to mgo pilang no pigpanlobongan. Warad iyan ogmakabakus kandin dow to pogbaku. ⁴Kona no kapila ra soini bakua ka kobong din dow ka bowad din, di puli rin da ogpamigtawa ka mgo sagikaa no imbaku to kobong din. Warad iyan ogmakabakus kandin. ⁵Ma-arow dow marukilom diya kandin to pilang no pigpanlobongan dow diya to mgo bubungan. Ungud kandin ogpangiyak dow pigpamali-palian din to batu ka lawa rin.

⁶Pogka-aha din ki Hisus no mariyu pad, nigpinaaguy kandin pailing diya ki Hisus dow pakiluhud. ^{7,8}Pig-ikagihan ni Hisus ka busow, "Ikow busow, laguy kad on kani to soi otow!" Nangiyak ka busow duon to otow, "Hisus, Anak to Diyus no labaw to tibo, nokoy ka tu-ud nu kanak? Ogpakimawu-uy a ikow to ngaran to Diyus no kona a nu'g pahilu-hilun." ⁹Pig-insa-an dajun kandin ni Hisus, "Hontawa ka ngaran nu?" Nigtabak kandin, "Ka ngaran ku si Panong su mahan-in koy." ¹⁰Dow ungod kandin ogpakimawu-uy ki Hisus no kona kandan ogpaagujon duon to sikan no pig-ugpa-an dan.

¹¹Diya't dahipag duon mahan-in mgo babuy no namanungad diya to daligdigan. ¹²Nigpakimawu-uy ki Hisus ka mgo busow nog pahimoson kandan duon to mgo babuy. ¹³Kaling pig-ujunan kandan ni Hisus, dajun namanlugwa ka mgo busow likat duon to otow dow namanhimos diya to babuy no mgo daruwa no libu. Puli iyan namanwawagiswis ka mgo

babuy to pogpakuag pailing diya to kasandigan dow kangaligad diya to daama dow maka-agbuu diya to wohig, dajun kangaonod ka tibo.

¹⁴Aman ka mgo magbantajay to mgo babuy namanpinaaguy pailing diya to lunsud dow diya to mgo uma su namamatbat to nahitabu. Kaling ka mgo otow naman-andiya ki Hisus su'g mawma-anon dan ko nokoy ka nahitabu. ¹⁵Pogtirirow ran diya na-aha dan ka otow no duon busow nauna no nig-i-ingkud no nakakakabo on dow marojow on ka pangdoromdomay rin. Kaling nangaharok kandan. ¹⁶Ka namaka-aha to sikan namamatbat diya to mgo otow mahitongod to sikan otow nauna no duon busow dow ka nahitabu duon to mgo babuy. ¹⁷Tongod to sikan no hitabu nigpakimawu-uy kandan ki Hisus no ogmanlaguy on duon to banwa ran. ¹⁸Aman no ogluwan on si Hisus to bawutu, no ka otow no piglona-an to busow nauna nigpakihwid-u ki Hisus no ko ogkabawuy ogduma poron kandin. ¹⁹Di si Hisus wara mog-ujun, nasi din on ikagihni kandin, "Uli ka diya to iyu dow batbati nu kandan ko nokoy ka pighinang ikow to Magbabaja dow ka kahid-u ikow to kagogona nu."

²⁰Kaling nighipanow sikan no otow dow nig-andiya kandin to gibanwahan to Dikapulis dow impamatbat din diya ka pighinang ni Hisus kandin. Nabongboong on iyan ka tibo no namakarinnog kandin

Ka anak ni Hairu dow ka bohi no nigkambis to sagajaran to sabinit ni Hisus

²¹Nigliku da na-an sin Hisus diya to dahipag to danow dow mahan-in otow no nangahimun diya to kandin. ²²Nigtirirow

da-an diya si Hairu no saboka ra-an kandin no agaon to simbahan to mgo Hudiyu. Aman no pogka-aha din on ki Hisus nigluhud kandin ²³dow nigpakimaw-uy, "Ka anak ku no dawraaga pagimpapatajon on. Aman ubag ko'g kabawuy pa poron andiyai nu pad dow dap-ona nu kandin para ogkaulian kandin." ²⁴Dajun nigduma si Hisus kandin dow mahan-in da-an ka mgo otow no nigtalinujud ki Hisus no puli nigho-ot diya to kandin. ²⁵Duon da-an bohi diya no ungod oglaangosa sood on to sampuu dow daruwa no tuig. ²⁶Dogi on ka naimot din to pogpa-aliali to pogpatambaa di warad iyan kandin kauli-i, nig-undag on suga ka dawu rin. ²⁷Narinog din ka batbaton mahitongod ki Hisus, kaling nanliot-liot kandin duon to kahan-inan no mgo otow su ima rin nog makadani kandin diya dapit to talikuran ni Hisus. ²⁸Nakailing ka pogdoromdomay rin, "Inggad puli a ra'g makakambis to sagajaran to sabinit din, kaulian ad iyan."

²⁹Dajun din kambisa ka sagajaran to sabinit ni Hisus dow duon dajun nigtigpok ka langosa rin, nagoram din no naulian on kandin. ³⁰Nama-an si Hisus no duon gahom no niguwa likat kandin, kaling niglingi dajun kandin dow ikagihini rin, "Hontawa ka nigkambis to sagajaran to sabinit ku?" ³¹Nigtabak ka mgo inanad din, "Manya tog boongboong ka pad ko hontawa ka nigkambis ikow kona ka'g aha to soini mgo otow no nanho-ot dini to ikow?" ³²Di nigpanlingi-lingi pad iyan kandin ko hontawa ka nigkambis kandin. ³³Aman su nama-anan duon to bohi no naulian on kandin, nigduguk kandin diya ki Hisus nog piwpidpiron to kaharok. Pakiluhud kandin dow innangon ka tibo. ³⁴Pig-ikagihan ni Hisus ka bohi, "Daga, ka pogtu-u nu iyan nakauli ikow, kaling uli kad dow kona kad ogkataong to dawu nu su naulian kad on."

³⁵Tagaod tog pag-uboy-uboy pad kandin duon to bohi duon namakatirow no pila no ka otow likat to baoy ni Hairu. Pig-ikagihan dan si Hairu, "Ipatagad nud ka ginhawa nu su ka anak nu nabigtawan on, nasi no kona nud dumaha ka mag-anaray." ³⁶Di si Hisus wara mogbalibali to sikan no batbaton, puli rin da ikagihi si Hairu, "Paogdanga nu ka ginhawa nu, salig ka kanak." ³⁷Wara bugti no pig-duma ni Hisus, iyan da si Pidru dow ka nigsusu-un no si Santiyagu dow si Huwan. ³⁸Pogtirow ran on diya to baoy ni Hairu naha ni Hisus no nasampukot ka mgo otow dow duon namansisinogow dow nigdarawugmatoy. ³⁹Aman no nakasapat on kandin diya to baoy nig-iling kandin duon to mgo otow, "Manya tog sisinogow kow? Wara man kamatoy ka bata, puli man kandin naliporong!"

⁴⁰Pigngi-ngisihan dan si Hisus, kaling impaguwa rin ka tibo no mgo otow dow impasood din ka amoy dow ka inoy to bata dow ka totowu no inanad din duon to suwambi no pigkotangan to sikan no bata. ⁴¹Dajun din tagoni ka bowad to bata dow kagi rin, "Talita kumi!" Ko ita no inikagihan, "Daga, bangun!" ⁴²Dow saguna nigpa-aligbangun sikan dawraaga dow dajun hiwhipanow. (Sikan no dawraaga sampuu pad dow daruwa no tuig). Amani on iyan kandan nangaboongboong. ⁴³Di pigtuhun ni Hisus kandan no konad iyan ogpamatbat to inggad hontawa. Dajun din ikagihi kandan no pako-onon ka bata.

Wara balibaliha si Hisus diya to Nasarit

6 ¹Pogkaponga to sikan nig-uli si Hisus diya to banwa rin dow nigmanduma kandin ka mgo inanad din.

²Aman no Arow on to Hihimaajay nan-anad si Hisus diya to simbahan to mgo Hudiyu. Mahan-in mgo otow diya no namakarinoḡ kandin dow nangaboong kandan. Kagi ran, "Manya man to mahan-in ma'ḡ kama-anan to soini no otawa? Hondoḡ buwa napu-un ka pogka-agsoḡ din? Dow manya to makapananhaga man kandin? ³Kona no iyan ka magpandajay no anak ni Mariya no iyan su-un din sin Santiyagu, si Husi, si Hudas dow si Simun. Dow duon da-an mgo atoboy rin kani no nig-ugpa?" Tongod to sikan konad iyan kandan ogbalibali ki Hisus. ⁴Kagi ni Hisus kandan, "Ka taagnangon to ikagihonon to Diyus pigtahud kandin inggad hondoḡ, di duon to banwa rin dow mgo karumahan din dow gipuum din, konad iyan ogbalibali kandin." ⁵Kaling wara kandin makahinang to mgo tanhaga duon to sikan no banwa, angin duon to pila no mgo magindawuhanon no pigdap-on din no nangaulian. ⁶Naboongboong on iyan si Hisus no wara'ḡ tu-u kandin.

Ka pogpahipanawa ni Hisus duon to mgo Apustulis din

Pogkaponga to sikan naman-andiya kandan to mgo banwa dow nigpan-anad. ⁷Pighimun ni Hisus ka sampuu dow daruwa no mgo apustulis din su'ḡ pahipanawon din diya to mgo banwa to tag-daruwa ka'ḡ pagdumahon. Dow pigbogajan din da-an kandan to gahom to pogpaguwa to mgo busow. ⁸Pignangonan din kandan no, "Kona kow daa to inggad nokoy to poghipanow now. Angod to ko-onon, saapi dow puju, iyan now ra daaha ka agos. ⁹Kabawuy nog panapatus kow di kona kow ogdaraa to ilisan. ¹⁰Ko ogparajunon kow duon to songo baoy no tag-banwa, duon kow ra iyan u-ugpa taman no ogparajun kow diya to dangob

no banwa. ¹¹Ko wara ogdawat iyu to sikan no banwa dow kona ogpaminog to igpamatbat now, ojowi now kandan, di to poglikat now on pamadpara now ka aliyabuk to kobong now kibali patahan kandan.”

¹²Dajun namanhipanow kandan dow namangudling no kinahanglan no ogpangajumpu ka mgo otow to tibo no mgo saa dan. ¹³Mahan-in mgo busow no impamaaguy ran dow mahan-in da-an no magindawuhanon ka pigpanhidhiran dan to lana no nangaulian.

Ka poghimataji ki Huwan no Taag-aod-oray

¹⁴Narinog duon to panguu no si Hirudis ka batbaton mahitongod ki Hisus su nabantug on man kandin. Ka duma naman-iling, “Si Hisus iyan si Huwan no taag-aod-oray no nabanhaw, iyan sikan no duon gahom din to pogpananhaga.”

¹⁵Ka duma ra-an naman-iling, “Kandin si Ilias no taagnangon to ikagihonon to Diyus.” Naman-iling pad da-an ka duma, “Angod kandin to saboka no taagnangon to ikagihonon to Diyus tagna.”

¹⁶Aman no pogkarinog ni Hirudis to sikan no batbatonon, kagi rin, “Ay nabanhaw si Huwan no pigpatamporan ku to liog!” ¹⁷Imparakop dow impapirisu ni Hirudis si Huwan tongod to pogdumut ni Hirudiyas ki Huwan su iyan soi ingkailing: si Hirudis nigpangasawa ki Hirudiyas no asawa to su-un din no si Pilipi. ¹⁸Su kunlajun og-ikagihi ni Huwan si Hirudis no supak to Pano-osan ka pogpan-agow to asawa to su-un din. ¹⁹Mahitongod to pogdumut ni Hirudiyas ki Huwan ogkaliyagan din ogpahimataji, di kona din ogkabawujan su si Hirudis kona og-ujun. ²⁰Naharok si

Hirudis su nama-anan din no matarong dow diyusnon no otow si Huwan, kaling pigpanabangan din si Huwan. Si Hirudis ogkaliyag nog paminog to igpamatbat ni Huwan inggad pad ko nakapataong kandin ka narinog din.

²¹Aman no arow on to naotawan ni Hirudis, bali no nakahigajun on si Hirudiyas duon to timpu no pigtatagaran din. Niggagastu si Hirudis dow pigpamasuruhan din ka mgo labaw-labaw diya to banwa to Galiliya dow ka mgo agaon to kasundawuhan dow ka mgo tinahud no mgo otow diya.

²²Duon to kahimunan nigsood ka anak ni Hirudiyas no daaga dow nigsajow. Naliyag-liyag on iyan si Hirudis dow ka mgo saka rin, kaling pig-ikagihan ni Hirudis ka daaga, "Inggad nokoy ka'g pamujuon nu kanakon igbogoy ku ikow."

²³Dow nig-iling pad iyan kandin duon to daaga, "Igpnapa ku no inggad pad iyan nokoy ka'g pamujuon nu kanakon igbogoy ku ikow, inggad pad katonga to pigpanguuhan ku."

²⁴Dajun niguwa ka daaga dow nig-insa diya to inoy rin ko nokoy ka'g angajan nog pamujuon din. Nigtabak ka inoy rin, "Iyan nu bujua ka uu ni Huwan no taag-aod-oray." ²⁵Dow nig-aw-agpas kandin paliliku diya to panguu dow nig-ikagi kandin, "Iya'g kaliyagan ku ko igbogoy nu kanakon kunto-on dajun ka uu ni Huwan no taag-aod-oray no nakabotang duon to pinggan."

²⁶Pogkarinog duon to panguu nataong on iyan kandin. Di aman su nakapanapa on man kandin dow namakarinog da-an ka mgo saka rin, kona din ogkaliyagan no ogkatapyas pad ka in-ikagi rin duon to daaga. ²⁷Duon dajun pigsugu din ka saboka no sundawu to pogdaa duon to uu ni Huwan. Dajun nig-andiya ka sundawu to pirisuhan dow pigtamporan din

ka liog ni Huwan. ²⁸Imbotang din diya to pinggan dow imbogoy duon to daaga, dow imbogoy ra-an duon to daaga diya to inoy rin. ²⁹Pogkama-ani to mgo inanad ni Huwan to nahitabu, pig-andiya-an dan dow pigpurut ka patoy no lawa ni Huwan dow inlobong.

Impako-on ni Hisus ka lima no libu no mgo otow

³⁰Nakaliku on diya ki Hisus ka mgo apustulis din no namangudling. Innangon dan ka tibo no nahinang dan dow ka impan-anad dan. ³¹Tongod to kahan-in no otow nog mamakagsubaa-subaa, inggad to pogmakako-on dan konad ogmakaliwak. Kaling nig-iling si Hisus duon to mgo inanad din, "Diya kiw pad to mahanong dow makadawragow kow'g makahimooy." ³²Kaling namanluwan kandan to bawutu dajun pailing diya to kahanongan.

³³Di poglikat dan nakiyaa kandan to mahan-in no mgo otow no naka-aha kandan. Kaling namanpinaaguy ka mgo otow no likat to mgo banwa su og-andiya to pigpailingan ni Hisus dow nangauna pad nasi kandan. ³⁴Poghaw-as ni Hisus duon to bawutu, na-aha din no mahan-in on iyan mgo otow no nangahimun diya. Nahid-uan din kandan su'g kanga-angod on to mgo buhi no ward'g alima. Kaling mahan-in ka impan-anad ni Hisus kandan. ³⁵Aman no mahapun on, namandani ki Hisus ka mgo inanad din. Nig-iling kandan, "Mahapun on no kani kiw pad to soini kahanongan. ³⁶Ipama-andiya nud suga ka mgo otow diya to marani no mgo banwa dow ka ogmamakaboli to pogko-on dan." ³⁷Di nig-iling si Hisus duon to inanad din, "Iyu lagboy ka'g bogoy to ko-onon dan." Nigtabak kandan ki Hisus, "Ih-ih! Oghipanow koy buwa dowg boli to supas no bali to linibu para igpamako-on to

soini no mgo otow?" ³⁸Nig-iling si Hisus kandan, "Pila no bu-uk ka supas now duon? Honta, aha-a now." Pogkama-ani ran nig-iling kandan, "Lima no supas dow daruwa no ka isda"

³⁹Pigsugu ni Hisus ka mgo inanad din nog pamaingkuron ka mgo otow no ogpuwpundukon duon to bawbagnoton. ⁴⁰Dow naman-ingkud ka mgo otow to punduk no tag-songo-gatus dow ka tag-kalimahan. ⁴¹Dajun pigpurut ni Hisus ka lima no supas dow ka daruwa no isda. Niglonghag kandin diya to langit dow nigpasalamat to Diyus, dow panibag-tibaga rin ka supas dow imbogoy diya to mgo inanad din para iglogoblogob to mgo otow. Dow sa-adsa-ara rin da-an ka isda to tibo. ⁴²Namakako-on kandan tibo dow nangahantoy. ⁴³Pogmakaponga ran, pighimun dan ka mgo sama no supas dow isda. Sampuu pad dow daruwa no langi ka naponu. ⁴⁴Ko og-ongod-ongoron ka mgo lukos da no namakako-on, lima no libu.

Nighipanow si Hisus babow to wohig

⁴⁵Pogkaponga to sikan, impaluwan ni Hisus ka mgo inanad din to bawutu no ogpaunahon diya to banwa to Bitsayda, dahipag to danow su ogpalikaton din pad ka mgo otow. ⁴⁶Pogkalius to mgo otow nigtakorog si Hisus diya to bubungan su'g ampu. ⁴⁷Pogkarukilom, diyad to pagtonga-an to danow ka bawutu no pigluwanan to inanad ni Hisus, di kandin diya pad to bubungan no sawsaboka. ⁴⁸Na-aha ni Hisus nog lisod ogpamogsay ka mgo inanad din su natagbu ran ka kaamag. Aman nog kabukas-bukas on, niglupug si Hisus no nighipanow diya't babow to wohig no oglabajan din da duon poron kandan. ^{49,50}Di pogka-aha dan ki Hisus no

nighipanow duon to babow to wohig nangaharok kandan dow namakapangiyak, su nangon dan to pogdoromdom ko busow. Nig-iling si Hisus kandan, "Kona kow ogkaharok, kanakon soi!, Pagimbuboot kow!"⁵¹ Dow nigluwan si Hisus to bawutu dajun nasigkon on ka kaamag. Naboongboong on iyan kandan,⁵² su inggad to na-aha dan on ka pigtanhaga din no supas, di wara dan pad mamasmasi ko hontawa si Hisus su mariglom pad ka pogdoromdom dan.

Pigpan-ulian ni Hisus ka magindawuhanon diya to Ginisarit

⁵³Pogtirow nin Hisus diya to dahipag to danow indu-ung dan ka bawutu duon to banwa to Ginisarit.⁵⁴ To poghaw-as dan nakiyaa dajun si Hisus to mgo otow.⁵⁵ Kaling nig-aw-agpas ka mgo otow diya to mgo banwa dow babaantingaran ka mgo magindawuhanon diya to banwa no narinog dan no diya da-an si Hisus.⁵⁶ Inggad hondo kandin ogpailing ko diya to maintok no mgo banwa dow ko diya to maponu no mgo banwa, dajun dan ogdaahon ka mgo magindawuhanon diya to himunanan to mgo otow. Dow nigpamakimaw-uy kandan ki Hisus no ka magindawuhanon ko'g kabawuy pa inggad puli ra ogmakakimbit kandan to sagajaran to sabinit din. Dow ka tibo no namakakimbit to sagajaran to sabinit din nangaulian.

Ka tumanon to mgo gin-apuan

7¹ Duon mgo Parisiyu dow mgo mag-anaray to Panoosan no nakatirow no likat to Hirusalim no namanduguk diya ki Hisus.² Na-aha dan no ka duma no inanad ni Hisus puli on namango-on no warad manhugas

sumaa to tumanon to mgo Parisiyu. ³Su ka tibo no mgo Huidiyu, undag ka mgo Parisiyu, konag mango-on ko kona ogmakapanhugas to bowad dan sumaa to tumanon to mgo gin-apuan dan. ⁴Ko diya kandan ogkapu-un to mgo tindahan kona pad ogko-on ko konag makapanhugas sumaa to tumanon dan. Dow duon pad da-an mgo tumanon dan angod to panhugas to mgo boung, kuron dow mgo lutuan no tumbaga.

⁵Kaling naman-insa ka mgo Parisiyu dow ka mgo mag-anaray to Pano-osan ki Hisus, "Manya to wara mogtuman ka mgo inanad nu to tumanon to gin-apuan ta? Puli on kandan namanko-on no warad mogpanhugas to bowad."

⁶Pigtabak kandan ni Hisus, "Tutu-u iyan ka innangon duon to taagnangon to ikagihonon to Diyus no si Isayas mahitongod iyu no puli ra'g pamatutu-u. Sumaa to innangon ni Isayas,

'Soini no mgo otow ogtahud kanakon, di baba dan da, di ka ginhawa ran mariyu kanakon.

⁷Wara puus ka pogsimba ran kanakon su ka impan-anad dan pigpan-otawan dan da duon."¹⁰

⁸Nig-iling pad si Hisus, "Pinakawara now ka pano-osan to Diyus, dow iyan now pigbalitbit ka tumanon no pig-otawan."

⁹Nig-iling pad iyan si Hisus, "Paid kow on iyan nog hinanghinang to tumanon no ogmakasuwoy to pano-osan to Diyus para iyan now ra ogkabalitbit ka iyu no tumanon.

¹⁰Pananglitan angod to soi: si Muysis nig-iling, 'Tahura ka amoy now dow ka inoy now' dow 'Ko duon ogdo-ot-do-ot to amoy rin dow ko inoy rin, kinahanglan oghimatajan.' ¹¹Di iyu ka'g pan-anad to mgo otow no duon igkabilig poron to

amoy dow inoy rin di ogpabalibaron now on kandan no og-iling, 'Soini impa-abin on to Diyus' ¹²Wara now on ujuni ka otow nog bulig to amoy dow inoy rin. ¹³Pinakawara now on ka ikagihonon to Diyus mahitongod to pigbalitbit now no tumanon to mgo gin-apuan now dow mahan-in pad da-an ka pighinang now no angod to soi"

Ka ogmakapaligsom to otow

¹⁴Pigtibo da na-an ni Hisus ka mgo otow su pignangonan din kandan, "Paminog kow tibo kanakon dow ka'g kasabut now ka ig-ikagi ku. ¹⁵Kona no ko-onon ka'g makapaligsom to otow ko kona iyan ka ogguwa kandin. ¹⁶Kinahanglan no ogpakasabuton now ka narinog now."

¹⁷Pogkaponga to sikan pig-likatan ni Hisus ka mgo otow dow nigsood to baoy. Aman no diyad on kandin to sood naman-insa kandin ka mgo inaad din ko nokoy ka pasabut duon to innangon din? ¹⁸Nig-iling si Hisus kandan, "Nokoy, wara kow pad mana-an da-an makasabut? Wara now mama-ani no ka ko-onon kona no iyan ogmakapaligsom to otow? ¹⁹Su ka ko-onon ta kona no diya ogmakapailing to ginhawa ta ko kona diya to gotok dow ogguwa da soi to lawa." Impasabut ni Hisus to pog-ikagi rin no ka tibo no ko-onon ogkabawuy nog ko-onon. ²⁰Dow nig-iling da-an si Hisus, "Iyan suga ogmakapaligsom to otow ka ogguwa no oglikat to ginhawa rin. ²¹Su diya oglikat to ginhawa to otow ka maro-ot no pogdoromdom to pogpanaa-saa, pogpanakow, pogpanhimatoy, ²²pogpanlibug, pog-akut-akut, poghinang to maaw-oy, poglimbung, pogpan-ikagi to maro-ot, pogkasina, pogpan-ituk, pogpagaroo dow pogpaangog-langog. ²³Su soi tibo no maro-ot diya oglikat to ginhawa to

otow dow iyan ogmakapaligsom kandin."

Ka pogtu-u to bohi no kona no Hudiyu

²⁴Dow likat to gibanwahan to Galiliya nig-andiya si Hisus to mgo banwa no sakup to Tiru. Diya kandin mogdatong to songo baoy. Kona poron ogkaliyag ko'g kama-anan kandin to mgo otow di nama-an da iyan kandan su kona soini igkahobong. ^{25,26}Na, duon bohi no kona'n Hudiyu no nakarinog no duon si Hisus. Sikan no bohi Grigu no matig-Pinisiya no sakup to Siriya. Duon anak din no bohi no pigsooran to busow kaling nigduguk kandin ki Hisus dow nigluhud dow nigpakimawu-uy ki Hisus no ko ogkabawuy ogpaagujon ka busow duo't anak din. ²⁷Di nanampit si Hisus no nig-iling, "Kinahanglan nog paunahon ogpako-ona ka mgo anak su kona no marojow ko ogpuruton ka ko-onon dan dow igbogoy diya to mgo asu." ²⁸Nigtabak ka bohi ki Hisus, "Tutu-u iyan sikan Igmanigo-on, di inggad ko diya to solib ka asu ogmakako-on da da-an to timu nog kangauug" ²⁹Nig-iling si Hisus duon to bohi, "Tongod to sikan no tabak nu, uli kad su ka busow duo't anak nu, warad on." ³⁰Dajun nig-uli ka bohi dow naratongan din on ka anak din nog hibat-hibat duo't suwambi no warad ka busow.

Ka otow no bongoo no poha pad da-an no naulian

³¹Poghipanow ni Hisus likat to mgo banwa no sakup to Tiru, nigbaja pad kandin diya to Sidon dow to gibanwahan to Dikapulis. Pogkaponga nigdajun kandin diya to danow to Galiliya. ³²Duon otow diya no bongoo no poha da-an no pigduma to mgo otow diya ki Hisus nigpakimaw-uy kandan ki Hisus nog dap-onon ubag kandin. ³³Imbugti ni Hisus ka

bongoo duon to kahan-inan dow ipaglibang din ihimos ka daruwa rin no tudlu diya to talinga duo't bongoo. Pogkaponga, pighidhiran ni Hisus to lawoy rin ka dila duon to lukos. ³⁴Dow niglonghag si Hisus diya to langit no niggiginhawa to mahagbot dow nig-iling kandin, "Ippata!" Ko ita no inikagihan, "Kapuwa ka!" ³⁵Saguna nakadinog kandin dow mataoytoy on ka pog-ikagi rin.

³⁶Pigtuhun ni Hisus ka mgo otow no kona dan igpannangon to inggad hontawa ka pighinang din duon to otow, di nasi dan on suga impanwadwad to kaotawan ka pighinang ni Hisus. ³⁷Nangaboongboong on iyan amani ka mgo otow. Kagi ran, "Marojow amani ka tibo no pighinang din su inggad ka bongoo nog makarinog on dow ka poha da-an ogmakaikagi on!"

Impako-on ni Hisus ka upat no libu no mgo otow

8 ¹Songo arow to sikan nangahimun da na-an ka hahan-inan no mgo otow diya ki Hisus. Aman no warad on pogko-on dan pigsabi ni Hisus ka mgo inanad din dow ikagihi, ²"Nahid-u ad iyan to soini no mgo otawa su totowu on no arow ka ungud dan pogdumaruma kanakon dow warad on ogkako-on dan. ³Ko ogpamaulion ku kandan no ogpamontason, atuk ko'g panasion kandan diya to daraanon su mariyu pad amani ka pigpanlikatan to duma." ⁴Nigtabak ka mgo inanad din, "Hondo ki man ogmakapurut to pogko-on kani to kahanongan no igpako-on to soini no mgo otawa?" ⁵Nanginsa si Hisus kandan, "Pila no bu-uk ka supas now?" Nigtabak kandan, "Pitu ra."

⁶Dow impamaingkud ni Hisus ka mgo otow dajun din puruta ka pitu no supas dow nigpasalamat kandin to Diyus dow

panibagtibaga rin dow impamogoy to mgo inanad din para iglogob-logob dan to mgo otow. ⁷Duon da-an pila no bu-uk no mangaintokay no sora to wohig. Pigpasalamatan din da-an sikan dow impamogoy rin diya to mgo inanad din para iglogob-logob da-an to mgo otow. ⁸Nangahawhantajay kandan no namango-on. Pogkaponga ran to pogko-on pighimun to mgo inanad ka pitu no langi no nasama. ⁹Ka mgo lukos da ko og-ongod-ongoron, upat no libu ka namakako-on to sikan. Pogkaponga to sikan impamauli ni Hisus ka mgo otow ¹⁰dow nigluwan kandin duma to mgo inanad din to bawutu dow naman-andiya kandan to banwa to Dalmanuta.

Namuju to kaboongan an ka mgo Parisiyu

¹¹Pogtirow nin Hisus diya, duon mgo Parisiyu no nigduguk no nigpag-apuu kandin. Namuju kandan ki Hisus to kaboongan no likat to Diyus ko untuu iyan kandin no imparaa to Diyus su puli ran da pigpanogkad kandin. ¹²Di niggiginhawa si Hisus to mahagbot no nig-iling, "Manya to soini no timpu nog pakabujuon pad to kaotawan ka kaboongan? Wara iyan kaboongan no igpa-aha kandan!" ¹³Dow pig-ojowan ni Hisus ka mgo Parisiyu dajun nigluwan kandin to bawutu dow isab da na-an dahipag to danow.

Ka igpatulin to supas to mgo Parisiyu dow ni Hirudis

¹⁴Aman no kamuu pad kandan no ogdahipag nakaromdom ka mgo inanad ni Hisus no nalingow kandan to pogdaa to supas no ogba-awon dan. Songo bu-uk da ka sama no supas duon to bawutu. ¹⁵Pigtuhun ni Hisus ka mgo inanad din pinabaja to sampitan, "Bawbantajay kow to igpatulin to supas to

mgo Parisiyu dow ni Hirudis." ¹⁶Kaling nigsinonditay kandan no nig-iling, "NaiKagi rin man sikan su wara ki makaraa to supas." ¹⁷Nama-anan da ni Hisus ko nokoy ka igpamasowsonditay ran, kaling nig-iling si Hisus kandan, "Manya tog sinonditay kow man to wara kow makaraa to supas? Wara kow pad mana-an iyan makasabut? Nanga-omonu mana-an ka karomdomanan now? ¹⁸Duon mata now di kona kow ogmaka-aha. Duon da-an mgo talinga now di kona kow ogmakarinog. Wara now maromdomi ka pighinang ku? ¹⁹Ka pogpanibagtibag ku duon to lima no supas no impako-on duo't lima no libu no otow, pila pad no langi ka nasama no nahimun now?" Nigtabak kandan, "Sampuu dow daruwa!"

²⁰In-insa da-an ni Hisus, "Ka pogpanibagtibag ku duon to pitu no bu-uk no supas no impako-on duon to upat no libu no otow, pila pad no langi ka nasama no nahimun now?" Nigtabak kandan, "Pitu!" ²¹Dow nig-ikagi si Hisus, "Wara kow pad mana-an mama-an no kona no supas ka igpasabut ku?"

Ka pisok no naulian diya to Bitsayda

²²Pogtiriow nin Hisus diya to Bitsayda duon pisok no lukos no pigkipit to mgo otow. Nigpakimawu-uy kandan ki Hisus nog dap-onon din ka pisok. ²³Dajun kipita ni Hisus ka pisok no ingguwa duon to banwa to Bitsayda. Aman no diyad kandan to guwa, pighidhiran ni Hisus to lawoy rin ka mata duon to pisok dow daponan rin dow insai, "Duon on ogka-ahanu?" ²⁴Nigtonggak ka otow dow nig-iling, "Maka-aha ad on to mgo otow di angod pad to kaju nog hihipanow." ²⁵Kaling pig-isab ni Hisus dap-ona ka mata duon to otow. To pogpan-aha-aha din mapajag on su naulian on kandin. ²⁶Pignangonan ni Hisus ka otow, "Uli kad dow lipas kad to

banwa to Bitsayda."

Ka in-ikagi ni Pidru mahitongod ki Hisus

²⁷Dow no nig-andiya si Hisus dow ka mgo inanad din to mgo banwa no sakup to Sisariya Pilipus. Aman no kamuu pad kandan ogpagindaan nanginsa si Hisus duon to mgo inanad din, "Hontawa a buwa to pogdoromdom to mgo otow?"

²⁸Nigtabak kandan, "Duon ogman-iling no ikow si Huwan no taag-aod-oray. Ka duma ogman-iling no ikow si Ilias dow ka duma ra-an ogman-iling no ikow ka saboka no taagnangon to ikagihonon to Diyus tagna." ²⁹Pig-insa-an ni Hisus ka mgo inanad din, "Iyu na-an hontawa a buwa?" Nigtabak si Pidru, "Ikow iyan ka Kristu!" ³⁰ Dow pigpanuhun kandan ni Hisus no konad iyan ogpamatbat kandan ko hontawa kandin.

Nigsuboy si Hisus to kamatajon din dow to pogkabanhow rin

³¹Nigpu-una on si Hisus to pogpamatbat duon to mgo inanad din, "Kanak no Anak to Otow, kinahanglan aguwantahon ku ka'g hinangon kanakon to mgo agaon to Hudiyu dow to mgo labaw no pari dow to mgo mag-anaray to Pano-osan. Pinakawara a ran on iyan dowg himatajan a, di to pogmakatowu ogkabanhow ad." ³²Wara din ihobong to mgo inanad din soi. Pogkarinog ni Pidru to sikan impariyudiyu ni Pidru si Hisus dow pigsaparan din poron. ³³Dow pigpanlingi ni Hisus ka mgo inanad din dow ikagihi si Pidru, "Laguy ka kani Satanas! Su kona no likat to Diyus ka

Kristu: Ka igpasabut, iyan ka og-imanon to kaow-otawan no intug-an to Diyus no Manlipwas.

pangdoromdomay nu su pig-otawan nu ra duon.”

³⁴Impaduguk ni Hisus ka mgo otow dow ka mgo inanad din dow nig-iling kandin, “Ko hontawa ka’g kaliyag no ogpasakup kanakon kinahanglan no og-ojowan din ka tu-un din no karomdomanan dow mog-angod ka kanak, inggad ko kamatajon ka’g kapangkusan din. ³⁵Inggad hontawa nog oog to untung din kani to kalibutan, wara ogkaiman din no untung no wara’g katamananan. Di inggad hontawa nog taapag to untung din tongod kanak dow ka Pangudlingon to Diyus ogmaka-angkon to untung no wara’g katamananan. ³⁶Nokoy man ka puus duon to otow ko ogka-angkon din ka tibo no botang kani to kalibutan, di kona din ogka-angkon ka untung no wara’g katamananan? ³⁷Konad iyan ogkabayluhan to inggad nokoy no botang ka untung no wara’g katamananan. ³⁸Inggad hontawa ko igkasikow a rin dow ka impan-anad ku to soini no makasasaa no mgo otow, kanak no Anak to Otow, igkasikow ku ra-an kandin to pogliku ku kani to kalibutan no nigma-anlag to gahom no likat to Amoy dow duma ku ka mgo diwata rin.”

9 ¹Pig-ikagihan pad ni Hisus kandan, “Ligdongi now on soini. Duon mgo otow kani no kona pad ogkamatoy taman to ogkasaponan pad kandan to pogtirow to pogpanguu to Diyus no duon dogi no gahom.”

Ka pogkaisab to bayhu ni Hisus

²To pogmakaonom on no arow, pigduma ni Hisus sin Pidru, Santiyagu dow si Huwan diya to matikang no bubungan no kandan da duon. Dow diya naisab ka bayhu ni Hisus to pogaha dan. ³Dow ka sabinit din nigmaputi dow nigmaajag amani. Kani to kalibutan wara inggad hontawa nog

makapaputi to angod to sikan. ⁴Dajun na-aha to mgo inanad din no si Ilias dow si Muysis no nigpag-uboy-uboy ki Hisus. ⁵Pig-ikagihan ni Pidru si Hisus, "Mag-anaray, marojow su kani ki. Ogpipinajag koy to totowu, ka saboka ikow, ka saboka ki Muysis dow ka saboka ki Ilias." ⁶Nang-ikagi on sikan ni Pidru su wara din on kamawma-ani su pigpangoba on iyan kandin dow ka duma rin. ⁷Dow duon nakadagpon no gabun kandan, dow duon lagong no narinog dan no likat to gabun no nig-iling, "Iyan soini ka pinaangga no Anak ku. Paminog kow kandin!" ⁸Dajun nigpanlingi-lingi kandan di wara na-aha dan, iyan da man si Hisus.

⁹Kamuu pad kandan ogtogbang likat to bubungan pigpanuhun ni Hisus ka mgo inanad din no kona kandan ogpanngan to inggad hontawa to na-aha dan taman to kona pad kandin no Anak to Otow ogkabanhow. ¹⁰Kaling wara dan on iyan ipannangon ka na-aha dan. Di nigpamaw-insa-ay kandan no totowu ko nokoy ka ogkalitukan duon to innangon ni Hisus no ogkabanhow kandin. ¹¹Nanginsa ka mgo inanad din, "Manya tog iling ka mgo mag-anaray to Pano-osan no una pad ogtirow si Ilias, human ka Kristu?" ^{12,13}Nigtabak si Hisus kandan, "Tutu-u iyan nog una pad ogtirow si Ilias nog hina-at to mgo otow. Di ognangonan ku iyu no si Ilias nigtirow on dow pigpahilu-hilu on kandin to mgo otow taman to igkaliyagi ran, sumaa to nakasulat tongod kandin. Di manya man to nakasulat man no kanak no Anak to Otow kinahanglan no ogmakahilu-hilu a dow og-ojowan a to mgo otow?"

Impaguwa ni Hisus ka busow duon to bata

¹⁴To pogliku nin Hisus diya to sa-ad no mgo inanad din na-

aha dan no mahan-in otow no nigrilibong-libong duon to mgo inanad din. Duon mgo mag-anaray to Pano-osan no nignipamag-apuu to mgo inanad ni Hisus. ¹⁵Pogka-aha to mgo otow ki Hisus naboongboong on iyan kandan, kaling nanpipinaaguy kandan to pogtagbu ki Hisus. ¹⁶Nanginsa si Hisus kandan, "Nokoy man ka pig-a-apuuwan now?" ¹⁷Duon to sikan nigtabak ka saboka no otow ki Hisus, "Mag-anaray, pigduma ku dini to ikow soi anak ku no lukos no pigsooran to busow no nakapapoha kandin. ¹⁸Ko oglokmaton kandin ogkatuad diya't pasak dow ogbubuwa ka baba din dowg kagot-kagot ka ngipon din, dajun ogkosogan kandin. Nigpakimaw-uy a to mgo inanad nu no ogpaguwaon dan ka busow poron, di kona dan ogkabawujan."

¹⁹Nig-iling si Hisus, "Iyu no mgo otow kunto-on, wara iyan pogtu-u now to Diyus! Hondo i ogkataman ka pogdumaruma ku iyu? Kagan-u on ogkataman ka pog-aguwanta ku iyu? Ipa-andini now ka bata." ²⁰Kaling pigduma ran ka bata diya ki Hisus. Pogmaka-aha duon to busow ki Hisus, dajun piglokmat ka bata dow natuad kandin dow kalinigad duo't pasak no nigbubuwa ka baba. ²¹Pig-insa-an ni Hisus ka amoy to bata, "Nawugoy on to poggorama rin to soi?" Nigtabak ka amoy, "Toh! Likat no maintokay pad kandin. ²²Kona no kapipila ra ig-agbuu kandin to busow diya to hapuy dow to wohig para'g kamatoy kandin. Ko duon ogkabaug nu buligi koy ubag." ²³Nig-iling si Hisus, "Manya to nig-iling ka ko duon ogkabaug ku? Ka tibo ogkahinang to otow nog tu-u kanakon," ²⁴dow nigtabak dajun ka amoy to bata, "Nigtu-ad di kuwang pad. Isabi nu ka kanak no pogtu-u."

²⁵Pogka-aha ni Hisus duo't mahan-in no mgo otow nog man-i-inagpas ogduguk kandin. Nig-iling kandin duo't busow,

"Ikow no busow no nigpapoha dow nigpabongoo to soi bata, guwa ka dow kona kad liku diya to kandin!" ²⁶Nigpangiyak ka busow dow impapidpid din amani ka bata dow niglaguy on ka busow. Sibō ka to namatoy on ka bata kaling namakailing ka kahan-inan, "Toh, namatoy on man soi!" ²⁷Di pigtagonan ni Hisus ka bowad to bata dow impabangon dajun nigpa-aligbangon.

²⁸To pogsood ni Hisus to baoy no pigponhikan dan, aman no kandan da na-an, nanginsa kandin ka mgo inanad din, "Manya to wara doy man ikapaaguy ka busow duo't bata?" ²⁹Nigtabak si Hisus duo't inanad din, "Sikan no kalasihan no busow, igkapaaguy sikan pinabaja da to pog-ampu."

Pigsuboy pig-isab ni Hisus ka tongod to kamatajon din

³⁰Niglaguy sin Hisus to sikan no banwa dow niglaboy kandan diya to banwa to Galiliya. Konag kaliyag si Hisus ko duon ogkama-an ko hondoi kandin, ³¹dow ka'g hutoy kandin no ogpan-anad duon to mgo inanad din. Nig-iling si Hisus kandan, "Kanak no Anak to Otow igdihaa on to mgo otow nog himatoy kanak, di pogkaponga to totowu no arow ogkabanhow ad." ³²Wara mama-an ka mgo inanad din ko nokoy ka igpasabut to sikan. Ogpanginsa poron kandan ki Hisus di'g kaduwaruwa kandan.

Hontawa iyan ka labaw to tibo?

³³Nigtirow kandan to Banwa to Kapirnaum. Aman no diyad kandan to baoy nanginsa si Hisus to inanad din, "Nokoy ka pig-a-apuuwan now diya to daraanon?" ³⁴Wara kandan

makatabak ki Hisus su nangasikow kandan su iyan dan man pig-apuuwan dan ko hontawa ka labaw kandan. ³⁵Nig-ingkud si Hisus dow pigsabi ni Hisus ka inanad din no sampuu dow daruwa. Nig-iling si Hisus kandan, "Ko hontawa ka'g kaliyag no ogkahinang no agaon, kinahanglan ogpaobos kandin dow ogkahinang to suguonon to tibo." ³⁶Dajun impataliwara ni Hisus ka bata dow impa-atubang to mgo inanad din. Dajun piggiba rin ka bata no nig-iling si Hisus kandan, ³⁷"Inggad hontawa nog dawat to soi bata angod da-an to pigdawat a rin dow ka nigdawat da-an kanak pigdawat din da-an ka nigparaa kanakon."

Ka konag pagkablang kanak, gampi kanakon

³⁸Nig-iling si Huwan ki Hisus, "Mag-anaray, naka-aha koy to saboka no otow no impaaguy rin ka mgo busow dow iyan din piggamit ka ngaran nu. Impasigkon doy kandin tongod to kona ta no duma kandin." ³⁹Nig-iling si Hisus, "Hagtongi now ra duon kandin su wara'g makahinang to kaboongan pinabaja to ngaran ku no ogpagkablang kanak. ⁴⁰Su inggad hontawa no konag pagkablang ita, iyan gampi ita. ⁴¹Ha ka! Pakaligdongi now, inggad hontawa nog papainom iyu to inggad songo boung no wohig su sakup kow ni Kristu, sikan no otow ogmakadawat da to baos."

Ka mgo pogbagla

⁴²Inggad hontawa no iyan uliya igkaaguy ka pogtu-u to mgo bata diya to Diyus, marojow pad ko'g hikotan to liog din nog palibatuhan to galingan no batu dow ig-agbuu diya't dagat. ^{43,44}Ko iyan uliya ka bowad nu to igmakasaa

nu, tampora nud on suga! Marojow pad ko saboka ra ka bowad nu, di duon untung nu no wara'g katamananan. Kona to daruwa ka bowad nu no diya ka'g makapailing to logparanan no hapuy no konag kaporongan.^{45,46} Dow ko iyan ka uliya ka kobong nu to igmakasaa nu, tampora nud on suga! Marojow pad ko saboka ra ka kobong nu di duon untung no wara'g katamananan. Kona to daruwa ka kobong nu di ig-agbuu ka diya to logparanan no hapuy.⁴⁷ Dow ko iyan ogkahinang no uliya ka mata nu to igmakasaa nu, lugita nud! Marojow pad suga inggad pisok ka, di maka-angkon ka to untung no wara'g katamananan. Kona to daruwa ka mata nu di ig-agbuu ka diya to logparanan no hapuy.⁴⁸ Dow ka mgo iyas duon konag kangamatoy dow ka hapuy konag kapowporongan."

⁴⁹No nanampit da na-an si Hisus no nig-iling, "Ka tibo no otow oghashasan to hapuy ma-angod da-an to taapag, kinahanglan da-an no og-asinan.⁵⁰ Ka asin dogi to puus di ko'g tab-asan on to nanam din konad ogkabawuy nog makaliku pad ka nanam din. Dow ko pig-omonu ka asin nog makabulig ita, kinahanglan no maka-angod kow da-an to asin nog makabulig kow to duma dow ogmarojow ka pogdapita now."

Pigsuboy ni Hisus ka mahitongod to pakigsuwoy to mag-asawa

10 ¹Dow nighipanow si Hisus likat to banwa to Kapirnaum. Nigdahipag to wohig to Hurdan dow nig-andiya to mgo banwa to Hudiya. Nangahimun da na-an ka mahan-in no mgo otow diya't kandin dow pigpan-anad din su iyan man na-anaran din no hinang.

²Duon mgo Parisiyu no nig-andiya ki Hisus su'g pan-aha-an dan si Hisus to igkasawoy ran dow ka igkasumbung dan. Namanginsa kandan ki Hisus, "Ujun ba to balaud ta no ka lukos og-ojowan din ka asawa rin?" ³Pigtabak kandan ni Hisus, "Nokoy mana-an iyan ka insugu iyu ni Muysis?" ⁴Nigtabak ka mgo Parisiyu, "Nigtugut si Muysis no oghinang ka lukos to kaligonan para'g pakigsuwoy, pogkaponga to sikan ogkabawuy on nog ojowan din ka asawa rin". ⁵Nig-iling si Hisus duon to mgo Parisiyu, "Tongod su kona kow man ogtulik, intugut iyu ni Muysis sikan no balaud. ⁶Ka pogpu-una to poghinang to Diyus to kalibutan, 'pighinang ka otow, lukos dow bohi.' ⁷Kaling ka lukos og-ojowan din ka amoy dow inoy rin dow pakiglumon to asawa rin, ⁸su kandan no mag-asawa ogkasaboka on.' Konad no daruwa su'g kadujug on. ⁹Kaling kona'n angajan nog pagsuwajon ka pigsaboka to Diyus."

¹⁰Pogdatong dan on diya to baoy nanginsa da na-an ka mgo inanad din bahin to pakigsuwoy. ¹¹Kagi ni Hisus, "Ka lukos nog pakigsuwoy to asawa rin nog pangasawa to bugti nakapanlibug kandin dow nakasaa to nauna no asawa rin. ¹²Dow ka bohi nog pakigsuwoy to asawa rin dowg pa-asawa ra na-an to bugti, nakapanlibug da-an kandin."

Pig-ampuan ni Hisus ka mgo bata

¹³Duon mgo otow no pigpanduma ran ka mangaintok no anak dan diya ki Hisus para'g dap-onon to bowad din, di pigsaparan kandan to mgo inanad ni Hisus. ¹⁴Pogka-aha ni Hisus to sikan nabowu kandin dow pig-ikagihan din ka mgo inanad din, "Pagbo-ota now ra duon san mgo bata nog dani kanak. Kona now sapari su ka-angod pad to sikan nasakup

to pogpanguu to Diyus. ¹⁵Ligdongi now, inggad hontawa no kona ogpasakup to pogpanguu to Diyus angod to pogpasakup to soini no mgo bata, kona maka-amut to pogpanguu to Diyus." ¹⁶Dow pigpanggiba ni Hisus ka mgo bata dow pigpandap-onan din kandan dow human ampui.

Ka otow no sapian

¹⁷Aman nog hipanow on si Hisus duon otow no nigpinaaguy pailing diya't kandin no nigluhud dow nanginsa, "Marojow no Mag-anaray, nokoy buwa ka'g hinangon ku para'g maka-angkon a to untung no wara'g katamananan?" ¹⁸Nigtabak si Hisus, "Manya no nig-iling ka no marojow a? Inggad hontawa wara marojow, ko kona iyan da ka Diyus. ¹⁹Nama-anan nud on ka Pano-osan no pig-iling: 'konag himatoy, konag panlibug, konag panakow, konag titigus to gawu, konag panlimbung, tahora ka amoy dow inoy nu.'" ²⁰Nigtabak kandin ki Hisus, "Mag-anaray, likat pad to maintok a pad pigtuman kud ka tibo." ²¹Pig-aha ni Hisus kandin daa to kahid-u rin dow pignangonan, "Saboka pad no kuwang duon to ikow. Uli ka dow ipamaligya nu ka mgo botang nu dow ka halin ipamogoy nu to mgo makauu-uy dow ka'g maka-angkon ka to karojowan diya to langit. Pogkaponga to sikan liku ka dini dow sunud ka kanak." ²²Pogmakarinog duon to otow to innangon ni Hisus kandin nataong dow nighipanow no nigmasakit ka ginhawa rin su dogi ka botang din.

²³Pigpanlingi ni Hisus ka mgo inanad din no nig-iling, "Maogon iyan ka sapian no otow nog pasakup to pogpanguu to Diyus." ²⁴Ka mgo inanad ni Hisus naboongboong to pigpan-ikagi rin. Kaling nigparajun no nig-iling, "Mgo anak,

maogon iyan ka pogpasakup to pogpanguu to Diyus.
²⁵Maomu pad suga ka pogbaja to dogi no buhi no pignagaranan to Kamilyu duo't lungag to dagum kona duon to sapian nog pogpasakup to pogpanguu to Diyus."
²⁶Naboong on iyan ka mgo inanad ni Hisus no nig-iling, "Ko iyan kan, hontawa ra mana-an ka'g kalipwas?" ²⁷Pig-aha kandan ni Hisus no nig-iling, "Kona iya'g kabaug to otow, di ka tibo ogkabaug to Diyus."

²⁸Kagi ni Pidru diya ki Hisus, "Pigpan-ojowan doy on ka tibo dow nanduma koy on ikow." ²⁹Nig-iling si Hisus kandan, "Ka tutu-u, inggad hontawa no pig-ojowan din ka baoy rin dow ka mgo su-un din, inoy dow amoy rin, dow mgo anak din, dow uma rin tongod kanak dow ka Pangudlingon to Diyus,
³⁰sikan iyan ka'g baosan to Diyus kunto-on no higajun to labaw pad: mgo baoy, mgo su-un, mgo inoy dow amoy, mgo anak, dow mgo uma. Lagkos to mgo bagla di kagan-u no mgo arow maka-angkon to untung to wara'g katamananan.
³¹Mahan-in kunto-on no ogpalabow-labaw di kagan-u no arow igpaobos, dow ka mahan-in no ogpaobos kunto-on, to mahuri no arow ogkabajow."

Ka ikatowu no pogsuboy ni Hisus to kamatajon din

³²Aman no nigpailing sin Hisus to banwa to Hirusalim, nig-una si Hisus duon to mgo inanad din. Kaling pigpangoba ka mgo inanad din dow ka duma no namakasunu kandin nangaharok on iyan. Dow intapid ni Hisus ka mgo inanad din no sampuu dow daruwa su pignangonan din ko nokoy ka ogkabawbaja-an din. ³³Nig-iling si Hisus kandan, "Ha ka, paminog kow! Ogpailing kiw on diya to banwa to Hirusalim dow kanak no Anak to Otow igdihaa a diya to mgo labaw

no pari dow mgo mag-anaray to Pano-osan dow ogkangaujun nog himatajan a. Dow igdihaa a ran diya to mgo otow no kona'n Hudiyu. ³⁴Dow ogdaog-daogon a ran, iroban, gupian, dowg himatajan a ran. Di ko pogmakatowu ogkabanhow a ra."

Ka pigbuju ni Santiyagu dow si Huwan

³⁵Nigdani si Santiyagu dow si Juan no mgo anak ni Sibidiyu no nig-iling, "Mag-anaray, duon poron ogbujuon doy diya to ikow." ³⁶Nigtabak si Hisus kandan, "Nokoy ka'g bujuon now dii't kanakon?" ³⁷Nig-iling kandan ki Hisus, "Ko'g panguu kad diya to kapanguuhan nu, ipaingkud koy ubag no daruwa duon to takiringan nu. Ka saboka duon to kalintu-u nu dow ka saboka duon to gibang nu." ³⁸Di nig-iling si Hisus kandan, "Wara hanow now duon to pigpamuju now. Ogkabakoy now buwa ka kasakit nog kano-omno-om ku? Dow ogka-aguwanta now buwa ra-an ka kalisod nog kabajaan ku?" ³⁹Nigtabak kandan, "Ho-ol!" Nig-iling ni Hisus, "Tutu-u iyan ogka-aguwanta now dowg kabakoy ka kanak nog kabajaan. ⁴⁰Di kona no kanak ka'g pamili ko hontawa ka'g ingkud dini to kalintu-u dow to gibang ku su duon pighina-atan to soi."

⁴¹Pogkarinog duon to sampuu no inanad ni Hisus no sikan ka'g bujuon ni Huwan dow si Santiyagu nangabowu on iyan kandan. ⁴²Kaling pigtibo ni Hisus ka mgo inanad din dow pig-ikagihan, "Nama-anan now on no ka mgo labaw-labaw kani to kalibutan duon kagahom dan to pogsugu to mgo ginsakupan dan dow kandan ka'g makabobo-ot to inggad nokoy nog hinangon dan. ⁴³Di, kona no soi ka angajan iyu, su ko hontawa iyu ka'g kaliyag nog kahinang no labaw,

kinahanglan nog kahinang kandin no suguanon now. ⁴⁴Dow ko hontawa iyu ko'g kaliyag nog kahinang no agaon kinahanglan nog kahinang kandin no uripon to tibo. ⁴⁵Anoy a ra no Anak to Otow kona'n iyan in-andini ku to kalibutan su'g pabulig a, ko kona nig-andini a su ogbulig a dow igdihaa ku ka untung ku para igbaliwas to mahan-in no mgo otow.

Pig-ulian ni Hisus si Bartimiyu no napisok

⁴⁶Dow nakatirow on sin Hisus diya to banwa to Hiriku. Aman nog likat on sin Hisus to sikan no banwa mahan-in mgo otow no namanduma kandan. Duon anak ni Timyu nog ngaranan ki Bartimiyu no napisok. No nig-i-ingkud duon to kilid to daan nog pakilimus. ⁴⁷Pogkarinog din no ogbaja si Hisus no matig-Nasarit, nanabi kandin to mahagbot, "Hisus, kabuwaran ni Dabid, kahid-uwi a ubag!" ⁴⁸Pigsaparan kandin to mgo otow para'g sigkon di nasi din on suga hagboti ka pogsabi rin, "Kabuwaran ni Dabid, kahid-uwi a ubag!" ⁴⁹Dajun nigtawo-on si Hisus no nig-iling, "Pa-andini now kandin." Kaling pigsabi ran ka pisok dow nig-iling kandan, "Karaga kad, dikad on, tindog kad su pigsabi ka ni Hisus." ⁵⁰Dajun din ikangawakdas ka ambaa rin dow pikilas duguk diya ki Hisus. ⁵¹Nig-iling si Hisus duon to pisok, "Nokoy ka'g kaliyagan nu no oghinangon ku ikow?" Nigtabak ka pisok, "Mag-anaray, kaliyag a poron nog maka-aha ad." ⁵²Nig-iling si Hisus, "Hipanow kad su ka pogtu-u nu iyan nakauli ikow." Duon-duon naka-aha ka pisok dow nigduma ki Hisus.

Ka madaogon no pogtirow ni Hisus to Hirusalim

11 ¹Aman no maranid on sin Hisus to banwa to Hirusalim dow diyad on kandan to mgo banwa to Bitpagi dow Bitanya no duon to Bubungan no Kaulibuhan⁰. Impauna ni Hisus ka daruwa no inanad din dow ²pignangonan, "Una kow on diya't banwa no karatongan ta. Pogtirow now duon ogka-aha now no nati to asnu⁰ no inhikot dow wara pad iyan sikan maluwani. Hubari now dow tujuka now dini. ³Ko duon ogpanginsa iyu ko, 'Manya tog puruton now sikan?' Tabaka now, 'Ogkinahanglanon soi to Agaon dow marali da ig-uli soi.'" ⁴Dajun kandan hipanow. Aman no namakatirow on kandan diya to banwa nog pailingan dan na-aha dan ka nati no asnu duon to kilid to daan no nakahikot duon to habangan to baoy. Dajun dan hubara ka hikot. ⁵Aman nog badbaron dan on duon mgo otow nigmantitindog diya no nigsagman kandan, "Hoy! Og-amonuwon now man san nati? Manya tog badabaron now man san?" ⁶Dow pigtabak dan ka mgo otow sumaa duon to in-anad ni Hisus. Kaling ka pigpabay-anan da duon kandan to mgo otow. ⁷Pogkaponga to sikan dajun dan tujuka ka nati no asnu diya ki Hisus. Pogtirow diya, pigbalhonan dan soi to mgo kabo ran dow luwanani dajun ni Hisus. ⁸Mahan-in ka mgo otow no namamoklad to mgo kabo dan no inhanig tog baja-an ni Hisus. Dow ka ruma da-an namamurut to dorohunan diya to mgo uma no inhanig dan da-an. ⁹Ka nig-una ki Hisus dow ka'g sunu naman-a-agiyahaw, "Dajanon ta ka Diyus! Pigdirojow to Magbabaja ka impa-andini rin!" ¹⁰Pigdirojow to Diyus ka'g pasasagaron no kapanguuhan to gin-apuan ta no si Dabid! Dajanon ta ka Diyus!"

Bubungan no Kaulibuhan: Songo bubungan diya to banwa to Hirusalim no pigtanoman to kaju no ulibu no ka unud ogkahinang no lana.

Asnu: Songo bayhu no buhi angod to kabaju di masagkop.

¹¹Pogtirow ni Hisus diya to Hirusalim nigsood kandin diya to dogi no ampuanan nog ngaranan to timplu¹. Pigpan-aha-aha din ka tibo diya to sood. Pogkaponga, nigguwa kandin su ogsaop on ka sogadow nig-andiya si Hisus to Bitanya duma to sampuu dow daruwa no inaad din.

Pigtungajawan ni Hisus ka kaju no higira²

¹²Pogkabukas nighipanow kandan likat to Bitanya su'g liku diya to Hirusalim. Pigbontas si Hisus diya to daraanon.

¹³Duon na-aha ni Hisus no kaju nog ngaranan to higira no maapung ka dohon. Kaling pig-andiya-an din ko duon unud, di wara na-aha din su tibo ra dohon su kona pad ting-unud to higira. ¹⁴Dow nig-iling si Hisus duo't higira, "Taman kunto-on warad otow nog makako-on to unud nul." Narinog to mgo inaad din ka pig-ikagi rin.

Impamaaguy ni Hisus ka mgo otow duon to Timplu

¹⁵Pogtirow ran diya to Hirusalim nigsood si Hisus diya to timplu. Impamaaguy rin ka mgo otow no ogpamaligya dow ka'g pamoli duon to sood to timplu. Dow pigpamaliskad din ka mgo lamisa to ogpambaylu to saapi dow ka mgo ingkuranan to ogpamaligya to salapati no tataapagay.

¹⁶Wara kandin mogsugut nog pamagtasan ka otow nog daraa to igpamaligya ran. ¹⁷Dow pig-anad din ka mgo otow diya to sood no nig-iling, "Kona no nig-iling ka Diyus diya to Kasulatan, 'Ka baoy ku ogngaranan man to baoy no ampuanan para to tibo no koatawan'? Di pighinang now nasi

Timplu: Soini ka dogi no baoy no ampuanan to mgo Hudiyu no pigtukud dan duon to banwa to Hirusalim.

Higira: Songo bayhu no kaju no matam-is ka unud din.

soi no hobonganan to mgo takawon." ¹⁸Nama-an duon ka mgo labaw no pari dow ka mgo mag-anaray to Pano-osan. Kaling nigpan-aha kandan to pa-agi para'g himatajan kandin. Di naharok kandan ki Hisus su ka mgo otow naboong to impan-anad din.

¹⁹Aman nog kasaklop on niglaguy sin Hisus to Hirusalim.

Ka'g timan-anan to kaju no Higira

²⁰Pogkabukas nigliku sin Hisus to Hirusalim. Nabaja-an dan ka kaju no higira dow na-aha dan no niglabtoy dow nangu on. ²¹Naromdoman ni Pidru ka pogtungajawi ni Hisus duon to kaju'n higira. Kaling nig-iling si Pidru ki Hisus, "Mag-anaray, ha ka pad to soja kaju no higira no pigtungajawan nu no nangu on!" ²²Nig-iling ni Hisus duon to inanad din, "Tu-u kow on to Diyus!" ²³Ligdongi now, ko kona no duwarua ka pogtu-u now, ogkabawuy ra-an nog iling kow to sikan no bubungan, 'Halin kad diya to dagat,' dow oghalin iyan sumaa tog ikagihon now. ²⁴Kaling ognangonan ku iyu, inggad nokoy ka'g bujuon now to Diyus pinabaja to pog-ampu, tu-uhi nog kapurut now on dowg kapurut now iyan soi. ²⁵Dow ko'g ampu kow, di duon otow no nakasaa iyu una now pad pasayluha dow ka'g pasayluhon ka ra-an to Amoy now diya to langit." [²⁶"Su ko kona now'g unahon ogpasayluhon ka nakasaa iyu kona kow ra-an ogpasayluhon to Amoy now diya to langit."]⁰

Ka panginsa to katongod ni Hisus

²⁷To pogtirow ran diya to Hirusalim, nigliku si Hisus diya to timplu. Aman no kamuu kandin oghiwhipanow diya to

11:26 Duon duma no mgo sulat to Girigu no wara lagkosa ka soini no birsikulu.

sood to timplu nanduguk kandin ka mgo labaw no pari dow ka mgo mag-anaray to Pano-osan dow ka mgo agaon to Hudiyu. ²⁸Namanginsa kandan ki Hisus, "Nokoy man ka katongod nu to pogpanhinang to sikan kani to timplu? Dow hontawa man ka nigbogoy ikow to sikan no katongod?" ²⁹Nigtabak si Hisus kandan, "Ogpanginsa a ra-an iyu. Unaha a now tabaka, pogkaponga tabakon ku ra-an iyu ko nokoy ka katongod ku to poghinang to sikan. ³⁰Hondoi moglikat ka katongod ni Huwan to pogbawutismu? Diya to Diyus, dow ko otow? Tabaka a now!" ³¹Nigpama-aw-apuway kandan ko nokoy ka igtabak dan. "Ko og-iling ki no, 'Likat to Diyus', og-iling kandin to, 'Manya to wara kow man tu-u ki Huwan?' ³²Di ko'g iling ki no, 'Likat to otow' ogkabow-an ki ran." Naharok kandan to mgo otow su nigtu-u man ka tibo no si Huwan songo taagnangon to ikagihonon to Diyus. ³³Kaling nigtabak kandan ki Hisus, "Wara koy mama-an." Dow nig-iling si Hisus kandan, "Ko iyan sikan, kona ku ra-an iyu'g nanganon ko hondoi likat ka katongod ku to poghinang to soi."

Ka samingay to mgo saup

12 ¹Nig-ikagi si Hisus pinabaja to samingay, "Duon saboka no otow no nigtatanom to ubas¹ diya to pasak din. Pig-aad din soi dow duon piglungagan din no dogi'n batu su'g hinangon din no poga-anan to ubas dow pighinangan din to lantawa. Pogkaponga, pigpasaopan din ka ubasan dow nighipanow kandin diya to mariyu no banwa. ²Aman nog katumanan on ka ubas pigsugu to tagitu-un ka saboka no suguanon din diya to mgo saop su igpapurut ka

Ubas: Unud to songo bayhu no gawod no matam-is ka doga rin no oghinangon no inumon.

kandin no bahin. ³Pogtirow duon to suguanon din dajun tatagoni kandin duon to mgo saop dow laamposi dow impauli no wara naraa. ⁴Pigsugu da na-an duon to tagitu-un to ubasan ka saboka no suguanon din, di puli ran da pasikawi kandin dow laamposi to uu. ⁵Nigsugu pad iyan kandin to saboka no suguanon din, di puli ran da hihimataji. Mahan-in pad ka mgo suguanon no pigsugu duon to tagitu-un. Ka ruma piglaamposan dan, dow ka ruma pighimatajan. ⁶To kawugajan, warad on suguanon din nog kasugu kaling iyan din on pigsugu ka pinaangga din no anak. Su ka pogdoromdom din nog mantahud kandan duon to anak din. ⁷Aman no ma-aha dan on ka anak din asig-iling kandan, "Hoy, sojad ka anak to tagitu-un to ubasan! Di kow on, su'g hihimatajan taw on kandin dow ogka-angkon tad soi no ubasan." ⁸Kaling, pigbabaku dan dow himataji kandin dow intimbag dan ka lawa rin diya't guwa to ubasan."

⁹Nig-iling si Hisus, "Na, nokoy on buwa ka'g hinangon duon to tagitu-un? Og-andiya-an din iyan ka mgo saop dow panhimataji. Dowg pasaopan din on to bugti ka ubasan din. ¹⁰Kona now ilinga no wara now mabasa ka Kasulatan no pig-iling,

'Ka batu no pinakawara duon to mgo panday, iyan suga nakapasikad to baoy. ¹¹Iyan soini pighinang to Magbabaja dow kaboongan an soi ita'"

¹²Nakasabut ka mgo agaon to Hudiyu no kandan ka'g kapasanggilajan to sikan no sambingay. Kaling ogdakopon dan on poron si Hisus di nangaharok kandan to mgo otow no nangahimun. Kaling pigpabay-anan dan da duon si Hisus dow namanhipanow.

Ka panginsa mahitongod to pogbajad to buhis

¹³Dow impa-andiya ki Hisus ka duma no mgo Parisiyu dow ka sa-ad no sakup ni Hirudis para'g pang-aha-an to igkasawoy ki Hisus pinabaja tog kangaikagi rin dow ka igkasumbung dan kandin. ¹⁴Kaling nig-andiya kandan ki Hisus no nanginsa, "Mag-anaray, nama-an koy no tutu-u ka pigpan-ikagi nu, su wara ka man mogpagaong to mgo otow inggad si hontawa pad kandan. Nasi no ka impan-anad nu iyan ka matu-ud mahitongod to igkabonayi to Diyus para to mgo otow. Na, nokoy man, ogbajad ki to buhis diya to Impiradur¹ to Ruma dow ko kona?" ¹⁵Di nama-an si Hisus no kona'n marojow ka tu-ud dan. Nig-iling si Hisus diya't kandan, "Manya man tog singantihan a now? Honta, dini now ka saapi su'g ahaon ku." ¹⁶Dajun dan dawagi si Hisus to saapi dow nanginsa kandin kandan, "Hontawa man soini no bayhu dow ngaran no nakabotang?" Nigtabak kandan, "Ka Impiradur to Ruma." ¹⁷Dow nig-iling si Hisus kandan, "Ibogoy now to Impiradur ka kandin to Impiradur dow ibogoy now ra-an to Diyus ka kandin to Diyus." Dow naboong on iyan kandan ki Hisus.

Ka panginsa mahitongod to pogkabanhow

¹⁸Dow duon mgo otow no sakup to panong to Sadusiyu no nigdani ki Hisus. Sikan mgo otawa konag mantu-u no duon pogkabanhow. ¹⁹Nanginsa kandan, "Mag-anaray, nig-iling ka balaud ni Muysis no imbilin ita, no ko ogkamatoy ka lukos no wara pad anak duon to asawa rin, kinahanglan no ka su-un din da ka'g asawa duo't bawu dow ka'g kabuwad para'g

Impiradur: Kandin ka panguu to banwa to Roma.

kailing no kabuwaran duon to namatoy. ²⁰Pananglitan ko duon pitu no nigsusu-un no lukos dow ka panganoy naka-asawa di namatoy no wara pad anak, ²¹kaling pig-asawa duo't nagiba rin ka bawu dow namatoy ra na-an. Soini no wara mabuwad kaling pig-asawa to ikatowu no su-un din angod da da-an ka napailingan din. ²²Ka pitu no nigsusu-un tibo kandan naka-asawa to sikan no bohi, di namatoy ra duon no wara mabuwad. Ka katapusan, namatoy ra na-an ka bohi. ²³Na, kunto-on, ko ogkatuman on ka pogkabanhow, hontawa man ka tagi-asawa kandin duon to nigsusu-un no pitu?"

²⁴Nigtabak ni Hisus kandan, "Sajop kow on iyan su wara now masabut ka ikagihonon to Diyus dow ka gahom din. ²⁵Su ko'g kangabanhow on ka nangamatoy konad kandan ogpama-aw-asawahay su'g kanga-angod on kandan to mgo diwata to Diyus diya to langit. ²⁶Na, mahitongod to mgo nangamatoy nog kangabanhow: wara kow makabasa to ka pigsulat ni Muysis mahitongod duon to nigkalab-kalab no sapinit no nig-ikagi ka Diyus ki Muysis, 'Kanak ka Diyus ni Abraham, ka Diyus ni Isa-ak dow ka Diyus ni Hakub'? ²⁷Di ka Diyus, kona kandin no Diyus to mgo nangamatoy, ko kona Diyus to mgo bubuhi. Kaling nangasajop kow on iyan amani."

Ka mahinongdanon no sugu

²⁸Duon saboka no mag-anaray to Pano-osan no nakarinog to pogpa-aw-apuway kandan. Narinog din no marojow ka tabak ni Hisus kaling nigdani da-an kandin dow nanginsa, "Nokoy buwa iyan ka amani'n mahinongdanon no sugu?" ²⁹Nigtabak si Hisus, "Ka pinaka mahinongdanon no sugu

iyang soi, 'Paminog kow mgo matig-Israil! Ka Magbabaja no itaw no Diyus, iyang da ka Magbabaja. ³⁰Kaling tibuusa nu ka kaliyag nu diya to Magbabaja no ikow no Diyus to tibuk nu no ginhawa, to tibuk nu no umagad, to tibuk nu no karomdomanan dow to tibuk nu no doson.' ³¹Ka ikaruwa no pinaka mahinongdanon no sugu iyang soi: 'Siguruha nu ka pogdapita nu diya to mgo kaotawan angod to pogsiguru nu to ikow no lawa'. Warad sugu no makalabow pad to soini daruwa." ³²Nig-iling ka mag-anaray to Pano-osan diya ki Hisus, "Mag-anaray, tutu-u iyang ka innangon nu no saboka ra ka Diyus, warad lain. ³³Dow to pogtibuus ta to ita no kaliyag diya't kandin to tibo ta no ginhawa dow to tibo no doson dow tibo no pogdoromdomay dow ka pogsiguru ta to mgo duma ta angod to pogsiguru ta to ita no tu-un, mahinongdanon pad soi kona to tinutung no taapag dow to duma pad no mgo taapag." ³⁴Pogkarinog ni Hisus no nakabatuk ka tabak din, pig-ikagihan din, "Magan kad ogkasakup to pogpanguu to Diyus." Taman to sikan warad on oglangub no ogpanginsa ki Hisus.

Ka panginsa mahitongod to Kristu

³⁵Aman nog pan-anad si Hisus duon to timplu no nig-iling, "Manya tog iling ka mgo mag-anaray to Pano-osan no ka Kristu kabuwaran ni Dabid?" ³⁶Si Dabid lagboy ka nig-iling pinabaja to Bala-an Ispiritu, 'Nig-iling ka Diyus no Magbabaja duon to Magbabaja ku, Ingkud ka dini to kalintu-u ku taman to igpamahuraa ku ikow ka tibo no mgo kablant nu.' ³⁷Ko pigsabi kandin ni Dabid no kandin no Magbabaja amonuwon no kabuwaran kandin ni Dabid?" Nangaraga on iyang ka kahan-inan no mgo otow no namaminog ki Hisus.

Pigpanuhun ni Hisus mahitongod to mgo Mag-anaray to Pano-osan

³⁸To pog-anad ni Hisus, nig-iling, "Bantoy kow to mgo mag-anaray to Pano-osan nog kaliyag nog manhihipanow nog panabinit to mahaba. Ogkaliyag kandan ko'g tahuron to mgo otow diya to mgo kahimunanan. ³⁹Ko diya to simbahan dow ko diya tog manggagastu ogpilion dan iyan ka ingkuranan no para to duon katongod. ⁴⁰Dow ogpan-ilogon dan ka mgo botang duon to mgo bawu no bohi dow ka maro-ot no hinang dan ogtambunan dan pinabaja to mahaba no mgo pog-ampu. Soini mowmabogat ka iglogpad kandan."

Ka taapag to bawu no bohi

⁴¹Nig-ingkud si Hisus duon to dani to taguanan to saapi diya to sood to timplu. Pigbantajan din ka mgo otow no nig-uug to saapi dan. Mahan-in ka mgo sapian no nigman-uug to dogi no saapi. ⁴²Dow duon saboka'n makawuu-uy no bohi no bawu no nig-uug to daruwa ubag no sintabus. ⁴³Pigsabi ni Hisus ka mgo inanad din dow nig-iling si Hisus kandan, "Ka tutu-u, dogi pad ka in-uug duon to makawuu-uy no bawu kona duon to tibo no nig-uug duon. ⁴⁴Su ka imbogoy ran liwawa ran on sikan tongod to karogi to saapi dan, di ka bawu, inggad makawuu-uy kandin imbogoy rin ka tibo no kabuhian din."

Ka pogkahugnu to Timplu

13 ¹Dow to pogguwa ni Hisus to Timplu, nig-iling ka saboka no inanad din, "Mag-anaray, ha ka nu to soi timplu! Kona no puli-puli ra to poghinanga su kangarogi to soi batu dow marojow amani ka pogkahimotang." ²Nig-iling si Hisus kandin, "Soi mangarogi no batu no pighinang no timplu ogkahugnu da to kawugajan dow warad iyan inggad saboka nog kasama no batu nog makag-untud."

Mgo kasamuk dow mgo pogpasipaa

³Aman no nig-i-ingkud si Hisus diya to Bubungan no Kaulibuhan no dahipag to Timplu, nigduguk si Pidru, si Santiyagu, si Huwan dow si Andris dow niglilimos-limos namanginsa kandin, ⁴"Nangoni koy ko kagan-u ogkatuman ka innangon nu? Dow nokoy man ka indanan ko maranid ogkatuman?"

⁵Nigtabak si Hisus kandan, "Bawbantajay kow no wara ogmakapasuwoy iyu. ⁶Su mahan-in ka ogtirow dow og-iling, 'Iyan a man!' dow mahan-in ka ogkagawuan. ⁷Ko'g makarinog kow on duon mgo kasamuk diya to dani now dow ko diya to mariyu ka'g karinog now no kasamuk da-an kona kow ogkaharok. Kinahanglan iyan nog katuman pad soi. Di kona pad no iyan soi ka kapangkusan. ⁸Ogpakiggira ka songo nasud to bugti no nasud, dow ka songo kapanguuhan to bugti no kapanguuhan. Dow duon linug inggad hondo no banwa dow duon ogtirow no bontas. Di soi tibo pu-una-an da puli to kalisod nog tirow."

⁹"Dow bawbantajay kow su'g dakopon kow dowg dumahon kow diya to mgo husajanan. Gupian kow diya sood to simbahan to mgo Hudiya. Ogpa-atubangon kow to mgo

gubirnadur dow to mgo panguu tongod to pogtu-u now kanakon dow makapamatbat kow kandan to Pangudlingon. ¹⁰Su kinahanglan ibatbat now iuna ka Pangudlingon mahitongod kanak to tibo no kaotawan. ¹¹Ko'g dakopon kow dowg dumahon diya to husajanan, kona kow'g kataong ko nokoy ka igtabak now, su ko higajun nog kinahanglanon kow'g ikagi, i-ikagi now ra duon ka igpaikagi iyu. Su kona no iyu ka'g ikagi su iyan ka Bala-an Ispiritu. ¹²To sikan no timpu duon mgo otow no iyan da'g unoy'g lubus to su-un dan para ogkahimatajan. Duon mgo amoy nog papahimatoy to anak dan dow duon da-an mgo anak nog langub to amoy dow inoy ran ogpapahimatoy kandan. ¹³Ogdumutan kow to tibo tongod to pogtu-u now kanak. Di ko ogparajun kow to pogtu-u kanak to taman to katapusan, iyan da'g kalipwas.

Ka Makalilisang nog kabawbaja-an

¹⁴"Ko ogka-aha now on ka makalilisang no kaharokanan no doro-oti iyan amani no duon to timplu no kona din angajan nog tindogan," (iyu nog basa to soini, pakasabuta now) "to sikan no timpu ka duon to Hudiya kinahanglan ogmamanlag diya to kabubunganan. ¹⁵Ka otow no duon ogkatagaori to pawa to baoy rin konad ogsood para'g purut to inggad nokoy. ¹⁶Ko diya to uma rin ogkatagaori, konad og-uli pad para'g purut to mgo kabo din. ¹⁷Makahihid-u ka magkaboros dow ka manggianak to sikan no arow. ¹⁸Ampu kow no konag makatagaod to ting-hagsii. ¹⁹Sikan no timpu ogtirow ka igpahilu-hilu no wara pad kagan-u mahitabu to pogpu-una to poghingang to Diyus to kalibutan. Dow konad ogkaisab nog kahitabu angod to soi, inggad kagan-u. ²⁰Ko sikan no timpu ko wara us-usi ra to Magbabaja warad iyan ogkabilin no otow di tongod to kahid-u rin to pigpili din no

mgo otow, pigus-usan din da sikan no mgo arow. ²¹Dow ko duon og-iling iyu no, 'Soini ka Kristu!' dow ko duon og-iling, 'Soja kandin!' kona kow'g tu-u. ²²Su'g lugwa ka ogpamatu-utu-u no mgo Kristu dow ka mgo gawuon no ogangkong no taagnangon to ikagihonon to Diyus. Dow oghihinang kandan to mgo tanhaga dow kaboongan no hinang para'g mamakasuwoy dow ko'g kabawuy pa inggad ka pigpili to Diyus, ogmakasuwoy. ²³Kaling bantoy kow!, Su'g patahanan ku iyu mahitongod to sikan inggad ko wara pad kahitabu."

Ka pogliku ni Hisus kani to kalibutan

²⁴"Pogkaponga on to sikan maogon no timpu, konad ogbandog ka soga dow ka buwan, ²⁵dow ka mgo bituon ogkangauug. Dow ka tibo duon to langit ogmamakasuwoy to tahan dan no baja-anan. ²⁶Dow kanak no Anak to Otow ogka-aha duon to gabun nog andini to kalibutan duma to gahom nog anlag on iyan. ²⁷Ogsugon ku ka kanak no mgo diwata to poghimun to kanak no kaotawan likat to tibo no banwa to kalibutan."

Ka indanan mahitongod to kaju no Higira

²⁸"Puruti now to basi ka kaju no higira. Ko ka mgo sanga ogpanalingsing on iyan pig-indanan now no maranid on ka ting-guwabong. ²⁹Angod da-an to sikan no pa-agi, ko ogka-aha now on no natuman on ka impannangon ku iyu, ogkama-anan now on no maga-an ad ogliku. ³⁰Ka tutu-u ogkatuman tibo soi to kona pad ogkangamatoy ka mgo otow to soini no timpu. ³¹Ogkahanow pad ka langit dow ka pasak, di ka ikagihonon ku konad iyan ogkahanow."

Wara nama-an ko kagan-u ogliku si Hisus

³²"Mahitongod to arow to pogliku ku, wara nama-an to soi, inggad ka mgo diwata diya to langit dow ka Anak to Diyus, su ka Amoy ra. ³³Kaling bantoy kow dow andam su wara kow on iyan mama-an ko kagan-u a ogtirow. ³⁴Ogka-angod soi to otow no nighipanow diya to mariyu no banwa. To poglikat to baoy rin indihaa rin to kara saboka no suguanon din ka oghinangon din dow pignangonan din ka taagbantoy to habangan nog pangandam. ³⁵Kaling bantoy kow su wara kow mama-an ko kagan-u ogliku ka tagitu-un to baoy. Kabawuy ko mahapun, ko tonga to karukiloman dow ko'g kabukas-bukas dow ko pogsilat to soga. ³⁶Atuk to pogliku rin ogkasaponan kow kandin nog kangaliporong kow. ³⁷Ka innangon ku iyu, innangon ku ra-an to tibo: pangandam kow!"

Ka palanu to poghimatoy ki Hisus

14 ¹Makaruwa ra na-an nog katuman on ka kahuugan to mgo Hudiyu nog ngaranan to Kahuugan to Poglaboy[□] dow Kahuugan to Supas no Wara Igpatulín.[□] Ka mgo labaw no pari dow ka mag-anaray to Pano-osan ogpapalanu kandan nog himatajan dow ko'g amonuwon to pogdakop ki Hisus no konag kama-anan to mgo otow. ²Nig-iling kandan, "Kona ta igpatagaod to kahuugan su atuk ko'g kangaguub ka mgo otow."

Kahuugan to Poglaboy: Iyan sikan ka timpu to pogdomdom to mgo Hudiyu to poglipwas to Diyus to mgo gin-apuan dan likat to pogkauripon dan duon to banwa no'g ngaranan to Ihiptu.

Kahuugan to Supas no Wara Igpatulín: Iyan soini ka nauna no arow to pogsugud to Kahuugan to Poglaboy.

Pigbu-buan to mahomot si Hisus

³Aman no diya si Hisus to banwa to Bitanya, dow no kamuu kandin ogko-on diya to baoy ni Simon no ibungon nauna, duon saboka no bohi no nigtirow. No duon pigdaa rin no maintokay no kibud no pighimosan to mamahali no pahomut. Sikan no pahomut likat to mahomot no tanom nog ngaranan to 'nardu'. Piggopu rin ka liog-liog duon to kibud no maintokay dow ibu-bu rin to uu ni Hisus. ⁴Dow duon mgo otow no nabowu no nig-iling, "Manya tog doroton din san pahomut?" ⁵Su igkabaligya poron sikan to taman to songo tuig no suhu dow igkabogoy diya to mgo makawuu-uy." Dow nabow-an dan ka bohi. ⁶Di nig-iling si Hisus kandan, "Manya tog saparan now man kandin? Pabayani now ra duon kandin su marojow man ka pighinang din kanakon. ⁷Ka mgo makawuu-uy kunlajun nog karumaruma, dow inggad nokoy no urasa nog kaliyag kow'g bulig kandan ogkabawujan now, di kanak kona a now kunlajun ogkadumaruma. ⁸Soini no bohi nighinang to taman to ogkabaug din para kanak. Pigbu-buan din ka lawa ku to pahomut angod to ighina-at to poglobong. ⁹Ligdongi now soi, inggad hondoi no igpamatbat ka Pangudlingon to tibuk no kalibutan, ka pighinang din kanakon ogkasubajan da da-an angod to dowromowan kandin."

Nigpagsabut si Hudas to poglubus ki Hisus

¹⁰Aman si Hudas Iskariyuti saboka to sikan sampuu dow daruwa no inanad ni Hisus, nig-andiya to mgo labaw no pari dow ka'g pakigsabut to pogdihaa ki Hisus diya't kandan. ¹¹Pogkarinog to mgo labaw no pari to sikan ka tu-ud ni Hudas nangaraga on iyan kandan dow nignangonan dan si

Hudas tog bajaran to saapi. Pogkaponga to sikan nang-aha kandin to higajun no igkadihaa rin si Hisus diya to kandan.

Nig-ikagi si Hisus no duon oglubus kandin

¹²Aman to una no arow to Kahuugan to Supas no Wara Igpatulín Iyan soi ka arow ka pogtaapag to mgo karniru[□] no ogko-onon para to pogdomdom to Poglabyoy. Kaling nanginsa ka mgo inanad ni Hisus kandin, "Hondoi man ka ogkaliyagan nu nog hina-aton doy ka panihapun to Kahuugan to Poglabyoy?" ¹³Kaling pigsugu rin ka daruwa no inanad din, "Andiya kow to banwa to Hirusalim, pogtirow now diya duon ogkatagbu now no otow no ogdaraa to bahandi no duon wohig. Lupuga now kandin ¹⁴ko hondoi no baoy ogsood kandin. Dow i-nangon now to tagitu-un to baoy, 'Nanginsa ka mag-anaray ko hondoi ka suwambi nog panihapunan din to Kahuugan to Poglabyoy дума to mgo inanad din.' ¹⁵Igpa-aha din dajun iyu ka maw-ag no suwambi diya to babow no natimparanu on to kahimanan. Diya now ihina-at ka panihapun ta." ¹⁶Dow nighipanow ka daruwa no pigsugu ni Hisus dow to pogtirow ran to banwa na-aha dan ka tibo sumaa duon to innangon ni Hisus kandan. Dow pighina-at dan diya ka panihapun para to Kahuugan.

¹⁷Aman nog kasawsaklopay on nigtirow sin Hisus dow ka sampuu dow daruwa no inanad din. ¹⁸Aman no kamuu kandan nog ko-on duon to ko-onanan nig-iling si Hisus, "Ha ka, paminog kow! Duon saboka iyu no дума ku kani tog ko-on nog lubus kanakon." ¹⁹To pogkarinog duon to inanad din nangataong on iyan kandan dow nigsosowsokoli kandan ogpanginsa, "Kona no kanak?" ²⁰Nig-iling si Hisus kandan,

Karniru: Songo bayhu no buhi no angod to kambing di bubuwon dow maputi.

"Ka oglubus kanakon saboka iyu no sampuu dow daruwa. Ka ogdongan kanak no ogdodo to supas to pinggan. ²¹Kanak no Anak to Otow, ogkamatoy sumaa to intagna duon to Kasulatan, di makahihid-u ka otow no oglubus kanak. Suga pad ko wara kandin maotow."

Ka katapusan no panihapun ni Hisus

²²Aman no kamuu kandan ogko-on nigpurut si Hisus to supas. Pigpasalamatan din sikan to Diyus dow pigpanibagtibaga rin. Pogkaponga impamogoy rin to mgo inanad din dow nig-iling, "Soini ka lawa ku, ko-ona now." ²³Dow nigpurut kandin to boung no duon inumon. Pigpasalamatan din sikan to Diyus dow imbogoy rin kandan dow tibo kandan nakainom. ²⁴Nig-iling si Hisus, "Iyan soi ka langosa ku no igpaigis para to kaotawan dow igdigon to kasabutan no oghinangon to Diyus diya to mgo otow. ²⁵Indani now, kona ad isab og-inom to soi inumon no likat to ubas taman to arow nog inom a to bag-u no inumon diya to kapanguuhan to Diyus." ²⁶Dow namanganta kandan to pogdajan to Diyus dow to pogkaponga naman-andiya kandan to Bubungan no Kaulibuhan.

Pigtagna ni Hisus no iglimbung kandin ni Pidru

²⁷Nig-iling si Hisus kandan, "Tibo kow ogmakasuwoy kanakon su nig-iling ka Diyus duon to Kasulatan, 'Himatajan ku ka magbantajay dowg mamakagsusuwoy-suwoy ka mgo karniru."²⁸Di to pogkabanhow ku og-una ad iyu diya to Galiliya." ²⁹Nig-iling si Pidru diya ki Hisus, "Inggad pad tibo kandan ogsuwoy ikow, kanak, kona ad

iyan!" ³⁰Nig-iling si Hisus kandin, "Indani nu, kunto-on no karukiloman, kona pad ogpanawtagauk ka manuk to kadamuwa iglimbung a nud to katotowu." ³¹Di nangibot on iyan si Pidru no nig-iling, "Kona ku iyan ikow iglimbung. Inggad iunung a ran ikow to poghimatoy." Iyan da-an soi in-ikagi to tibo no mgo inanad din.

Nig-ampu si Hisus diya to Gitsimani

³²Dow naman-andiya sin Hisus to banwa nog ngaranan to Gitsimani. To pogtirow ran diya, nig-iling si Hisus duon to mgo inanad din, "Man-ingkud kow kani tagaod tog ampu a."

³³Pigduma rin sin Pidru, Santiyagu, dow si Huwan no nigpariyu-diyu da. Nataong on iyan si Hisus. ³⁴Dow nig-iling kandin, "Angod to ogkamatoy ad to amani'n kataong. Pakibilin kow ra kani dow timpuka kow." ³⁵Dow nig-andiya si Hisus to tawoy, niglangkob kandin to pasak dow nig-ampu no ko'g kabawuy konad poron ogkatuman ka ogtirow no igkabajari rin no mgo pog-aguwanta. ³⁶Nig-ampu kandin, "Amay, ka tibo ogkahinang nu. Kaling konad poron ogkatuman ka igkabajari ku no pog-aguwanta. Di kona no iyan ogkatuman ka kanakon nog kaliyagan, ko kona iyan ogkatuman ka ikow."

³⁷Dow nigliku si Hisus duon to totowu no inanad din dow natirowan din no nangaliporong kandan. Nig-iling kandin ki Pidru, "Simun, naliporong kad on? Kona ka buwa ogmakagisong inggad songo uras da? ³⁸Timpuka kow dow ampu no kona kow'g karaog to bagla. Ogcaliyag ka ginhawa now og-ampu di maotoy ka lawa now."

³⁹Nhiphanow da na-an si Hisus duon to tawoy dow nig-

ampu, angod da ra-an duon to nauna no ampu rin.
⁴⁰Pogkaponga nigliku kandin duon to mgo inanad din dow natirowan din da na-an no nangaliporong kandan su'g kangaliporongon on iyan kandan. Dow wara kandan mamanan ko nokoy ka igtabak dan ki Hisus.

⁴¹Ka ikatowu no pogliku ni Hisus diya to kandan nig-iling kandin, "Nangatudtud kow ra na-an dow nighimooy? Tumanan on sikan! Iyan on soi ka timpu no kanak no Anak to Otow no igdihaa diya to mgo makasasaa. ⁴²Diya kiw on! Hanu ka otow no oglubus kanak"

Ka pogdakopa ki Hisus

⁴³Aman no kamuu pad og-ikagi si Hisus nigtirow si Hudas no saboka duon to sampuu dow daruwa no inanad. Duma rin ka mahan-in no mgo otow no duon daa no mgo kalis dow lampos. Pigsugu kandan to mgo labaw no pari, mgo mag-anaray to Pano-osan dow mgo agaon to Hudiyu.
⁴⁴Nigpakigujuna on tahan ka niglubus to mgo magdakopay ko nokoy ka'g hinangon din nog indanan: "Ka otow nog harokan ku iyan ka'g pan-ahaon now. Dakopa now kandin dow dumaha now dow pakasiguruha now tog bantoy."

⁴⁵Kaling to pogtirow ni Hudas dajun kandin andiya ki Hisus dow nig-iling, "Mag-anaray!" Dow pigharokan din si Hisus.
⁴⁶Dow pigdakop dan si Hisus. ⁴⁷Di duon saboka no duma ni Hisus no nighuwabut to kalis din dow pighambos din ka suguonon to panguu no pari dow nasaplóng ka talinga rin.
⁴⁸Nig-iling si Hisus duon to nigdakop kandin, "Manya, takawon a! Nog kinahanglan kow'g daraa-a pad to mgo kalis dow lampos to pogdakop kanak? ⁴⁹Arow-arow nigpan-anad

a diya to timplu dow diya kow ra-an di wara a now man dakopa. Di kinahanglan nog katuman ka mgo impanagna duon to Kasulatan mahitongod kanak." ⁵⁰Dajun pig-ojowan kandin to mgo inanad din dow nigpinaaguy kandan tibo.

⁵¹Dow duon saboka no bawbata no nigsunu ki Hisus puli ra nig-a-ambaa to manggad. Pigdakop poron kandin to mgo sundawu ⁵²di nakasabuk kandin no nakapahawaa-hawaa su iyan da natagonan ka pig-ambaa rin.

Pogpa-atubanga ki Hisus duon to Husajanan

⁵³Pigduma ran si Hisus duon to baoy to panguu no pari. Nangahimun diya ka mgo labaw no pari, ka mgo agaon to Hudiyu dow ka mgo mag-anaray to Pano-osan. ⁵⁴Niglupug da-an si Pidru no nigpariyu-diyu da ki Hisus. Nigdajun kandin duon to pawa to baoy to panguu no pari dow nig-ingkud kandin duma to mgo taagbantoy no namanhirarang to hapuy. ⁵⁵No ka mgo labaw no pari dow ka tibo no sakup to Husajanan to mgo Hudiyu ogpan-aha-an dan to igkasawoy para'g pahimatajon dan si Hisus, di wara iyan na-aha. ⁵⁶Mahan-in no nigtitigus to gawu para kandin di kona ogkaujun ka pigpan-ikagi ran. ⁵⁷Dow duon pad da-an iyan mgo otow nigtitigus to gawu para ki Hisus. Nig-iling kandan, ⁵⁸"Narinog doy kandin no nig-iling, 'Hugmakon ku soini no timplu no pighinang to otow dow to makatowu ogpatindogon ku ka bugti no timplu no kona'n hininang to otow.'" ⁵⁹Di wara da-an maujun ka pigpan-ikagi ran.

⁶⁰Dow nigtindog ka panguu no pari duon to pagtonga-an no nig-insa ki Hisus, "Nokoy, wara igkatabak nu to soini'n mgo

sumbung para ikow?" ⁶¹Warad iyan mogtabak si Hisus, kaling pig-isab insai si Hisus duon to panguu no pari, "Ikow buwa ka Kristu no Anak to Labaw no Diyus?" ⁶²Pigtabak ni Hisus kandin, "Ho-o, kanak, dow ogka-aha now da-an ko kagan-u kanak no Anak to Otow nog ingkud to kalintu-u to Makagagahom no Diyus dow ogka-aha now ra-an duon to mgo gabun diya to hawhawanan to pogliku ku dini to kalibutan. ⁶³To pogkarinog to sikan panguu no pari, pighigbit din ka sabinit din dow nig-iling, "Manya to dugaja ki pad ogpan-aha to titigus! ⁶⁴Narinog now ka pogpasipaa rin to Diyus. Honda, nokoy ka iyu?" Dow naujuna-an dan on no angajan on no oghimatajan kandin.

⁶⁵Pigiroban si Hisus duon to mgo sa-ad. Pigtaptapan dan ka mata rin dow susumbaga. Dow nig-iling kandan, "Tag-ana nu ko hontawa ka nigsumbag ikow?" Dajun pigpurut kandin to mgo taagbantoy dow daragpanga.

Inlimbung ni Pidru si Hisus

⁶⁶Aman no duon pad si Pidru to pawa nigbaja ka saboka no bohi no suguonon to panguu no pari. ⁶⁷To pogka-aha rin ki Pidru no nigpanhirarang piglonglongan din no nig-iling, "Duma ka ra-an ni Hisus no matig-Nasarit." ⁶⁸Di niglimbung kandin no nig-iling, "Wara a kama-an ko nokoy ka pig-ikagi nu." Dow nig-guwa kandin pailing to habangan to aad dongan to nigtawtagauk ka manuk. ⁶⁹Diya na-aha da na-an kandin duon to suguonon no bohi dow nig-iling da na-an kandin to mgo otow, "Soini'n otawa saboka no duma ni Hisus." ⁷⁰Di niglimbung da na-an si Pidru. Pogkahina-hina nig-iling ka mgo otow duon, "Duma ka rin iyan su matig-Galiliya ka man." ⁷¹Di nangibot on iyan si Pidru no nig-iling,

"Inggad ogkamatoy a pad, wara a iyan makakiyaa to otow nog nangonon now." ⁷²Dajun nigtawtagauk da na-an ka manuk dow naromdoman ni Pidru ka innangon kandin ni Hisus, "To kona pad ogtawtagauk ka manuk to kadamuwa iglimbung a nud." Dow nigsinogow amani kandin.

Pigduma si Hisus diya ki Pilatu

15 ¹Pogkasoom to sikan, nangahimun ka mgo labaw no pari, ka mgo agaon to Hudiyu, ka mgo mag-anaray to Pano-osan dow ka tibo no sakup to Husajanan to Hudiyu su ogsubajon ko nokoy ra na-an ka'g hinangon dan. Pigbaku dan si Hisus dow pigduma diya ki Pilatu¹ para igdihaa diya to kandin. ²Pig-insa-an si Hisus ni Pilatu, "Ikow buwa ka panguu to mgo Hudiyu?". Pigtabak kandin ni Hisus, "Innangon nud on." ³Mahan-in ka mgo sumbung to mgo labaw no pari no ighapoo ki Hisus. ⁴Kaling pig-insa-an isabi ni Pilatu si Hisus, "Wara igkatabak nu to sikan no mgo sumbung? Mahan-in iyan ka sumbung dan no ighapoo ikow?" ⁵Di wara iyan mogtabak si Hisus, kaling naboong on iyan si Pilatu.

Pighukuman si Hisus nog himatajan

⁶Nabatasan ni Pilatu no kara Kahuugan to Poglaboy ogbogajan din to kalingkawasan ka saboka no pinirisu nog bubujuon to mgo otow nog sabukan. ⁷Duon saboka no pinirisu duon nog ngaranan ki Barabas. Sikan no otow napirisu дума to sikan no namakamatoy tongod to pogpag-atu ran to gubirnu. ⁸Mahan-in ka mgo otow no nigdani ki Pilatu dow nig pakimaw-uy nog isabon din da to sikan no

Pilatu: Kandin ka Gubirnadur to banwa to Hudiya.

tuig ka nabatasan din no oghinangon. ⁹Nanginsa si Pilatu kandan, "Kaliyagan now buwa nog sabukan ku ka panguu to mgo Hudiyu?" ¹⁰Nama-an si Pilatu nog kasina ka mgo labaw no pari, kaling insumbung dan si Hisus kandin. ¹¹Di pighunghungan to mgo labaw no pari ka mgo otow no si Barabas da ka'g pasabukan dan kona no si Hisus. ¹²Pigpan-insa-an isabi ni Pilatu ka mgo otow, "Nokoy ka'g hinangon ku to otow no pig-iling now no panguu to mgo Hudiyu?" ¹³Namangiyak kandan, "Ilansang kandin to kurus!" ¹⁴Nig-iling si Pilatu kandan, "Manya, nokoy buwa ka saa rin no nahinang." Di nasi dan on hagboti to pogpangiyak, "Ilansang kandin to kurus!" ¹⁵Aman su'g pasaja-saja si Pilatu to kaotawan, pig-ujunan din nog sabukan si Barabas. Di si Hisus pigpagupian din dow indihaa diya to mgo sundawu para iglansang.

Pigbagi-bagi si Hisus to mgo sundawu

¹⁶Pigduma to mgo sundawu si Hisus diya to sood to palasyu⁰ to Gubirnadur dow pigsabi ran ka mahan-in no mgo sundawu no oghimun duon. ¹⁷Dajun dan pakabo-i si Hisus to maogdogay no sabinit dow nighihinang kandan to sinuwangsuwang no dugihon no insu-up dan sikan to uu ni Hisus. ¹⁸Dow nigpama-aw-amangkuwa ubag kandan no ogdumuk ki Hisus no nig-iling, "Mogdujag poron ka panguu to mgo Hudiyu!" ¹⁹Dow ungura ran lamposi ka uu rin to agos dow pig-iroban dan pad si Hisus. Pigluw-luhoran dan pad nog pama-aw-amangkuwa ubag kandan no pigtahud dan. ²⁰Pogkaponga ran to pogbagi-bagi, pighukasan dan ka impakabo no maogdogay dow isab da na-an ipakabo ki

Palasyu: Dogirogi amani no baoy no'g ugpa-an to otow no duon mgo katongod to banwa.

Hisus ka kabo din. Dow pigduma ran kandin diya to guwa to banwa para iglansang duon to kurus.

Inlansang si Hisus to kurus

²¹Aman no kamuu pad kandan ogpagindaan natagbu ran ka saboka no otow no likat to awoy (Ka ngaran din iyan si Simun no matig-Sirini no amoy ni Alihandru dow si Rupu). Pigpogos dan kandin to pogtiang to kurus ni Hisus. ²²Dow pigduma ran si Hisus to banwa nog ngaranan to *Gulguta* (no ka igpasabut to sikan nagasgasan no uu.) ²³Pogtirow ran diya, igpainom dan ki Hisus ka inumon no duon amut no tambaa nog ngaranan to mira, di wara mog-inom si Hisus. ²⁴Dajun inlansang dan si Hisus to kurus, dow pigsad-saad dan ka mgo kabo rin pinabaja to baa-on para'g kamaanan dan ko nokoy ka'g kapurut to kara saboka. ²⁵Mgo alas nuwibi sikan to masoom no inlansang dan si Hisus to kurus. ²⁶Ka insulat duon to babow to kurus no igsawoy ki Hisus no nig-iling, "Ka panguu to mgo Hudiyu." ²⁷Duon da-an daruwa no takawon no impagdibawuy no inlansang to kurus, ka saboka diya dapit to kalintu-u ni Hisus dow ka saboka diya dapit to gibang. [²⁸Pinabaja to soi natuman ka nakasulat diya to Kasulatan no pig-iling, "Pig-angod kandin to mgo makasasaa."]²⁹

²⁹Ka mgo otow no namanbaja duon nigpaingoo-ingoo no nigbagi-bagi ki Hisus. Nig-iling kandan, "Ikow mana-an ha! Ikow no nig-iling nog tigason nu ka timplu dow to pogmakatowu ogtukuron nu'g isaba, ³⁰lugsad ka duon to kurus dow lipwasa nu ka tu-un nu!" ³¹Su angod da da-an to sikan ka pogbagi-bagi to mgo labaw no pari dow ka mgo

15:28 Duon дума no mgo sulat to *Girigu* no wara lagkosa ka soini no birsikulu.

mag-anaray to Pano-osan. Namakailing kandan, "Piglipwas din ka ruma, di kona kandin ogmakalipwas to tu-un din!
³²Aha-on ta kunto-on ko'g makalugsad to kurus ka Kristu no panguu to Israil, dow ko'g makalugsad kandin human nog tu-u kid kandin." Inggad ka sa-ad no inlansang dongan kandin songo nigbagi-bagi da-an kandin.

Ka pogkamatoy ni Hisus

³³Aman nog kaudtuon nigdurum ka kalibutan taman to alas tiris. ³⁴Pogka-alas tiris on to mahapun nigpangiyak si Hisus to mahagbot no lagong, "Ilu-i, Ilu-i lama sabaktani!" Ka igpasbut, "Diyus ku, Diyus ku, manya to pig-ojowan a nu?"
³⁵Pogkarinog to duma no namantindog duon nig-iling kandan, "Pigsabi rin si Ilias." ³⁶Dajun nigpinaaguy ka saboka no otow dow nigpurut to pigpasupsupan din no inood to maporos no inumon. Imbotang din sikan to ugbus to saboka no kaju dow intukoy diya to baba ni Hisus para'g kasupsup din. Nig-iling kandin, "Ahaon tad iyan ko'g tirow buwa si Ilias nog purut kandin duon to kurus"
³⁷Nigpangiyak to mahagbot si Hisus dow nabigtawan on.
³⁸Dongan da-an to sikan no timpu, nahigbit ka maramoo no manggad no inlopon duon to sood to timplu to Hirusalim likat to babow pailing duon to saad. ³⁹Ka agaon to mgo sundawu no nig tindog duon, tog ka-atubangan to kurus naka-aha to pogkabigtawi ni Hisus. Nig-iling kandin, "Tutu-u iyan soini no otawa iyan ka Anak to Diyus!" ⁴⁰Diya to mariyu-diyu da to kurus duon mgo bohi no nigbabantoy to nangahitabu. Duma ran si Salumi si Mariya no matig-Magdaa, dow si Mariya no inoy ni Husi dow si Santiyagu no hari rin. ⁴¹Sikan no mgo bohi nanduma dow nigbulig ki

Hisus no diya pad kandin to Galiliya. Mahan-in da-an ka duma pad no mgo bohi no nakaruma ki Hisus to Hirusalim.

Ka poglobonga ki Hisus

⁴²Arow sikan to poghina-at para to kahuugan. Aman su mahapun on ka'g sokoli no arow iyan ka Arow to Hihimaajay, ⁴³nanamantaman si Husi no matig-Arimatiya nog andiya ki Pilatu para'g pamujuon ka patoy no lawa ni Hisus. Si Husi tauronon no sakup to Husajanan to mgo Hudiyu dow saboka kandin nog pasasagad to pogpanguu to Diyus. ⁴⁴Pogkarinog ni Pilatu to namatoy on si Hisus, naboong kandin. Kaling impatawag din ka agaon to mgo sundawu dow pig-insa-an din ko patoy on buwa si Hisus. ⁴⁵Aman no marinog on ni Pilatu ka in-ikagi to agaon no namatoy on si Hisus pigtugutan din si Husi no ogpuruton ka patoy no lawa. ⁴⁶Kaling nigboli si Husi to mamahali no manggad no maputi dow impapurut din ka patoy no lawa ni Hisus diya to kurus dow pigbukusan to manggad no pigboli rin. Dajun din ibotang duon to lobonganan no imbangbang duon to dampiyas. Dow impaligad din ka marogi no batu no inlopon duon to habangan no piglobongan. ⁴⁷Nigbabantoy si Mariya no matig-Magdaa dow si Mariya no inoy ni Husi, kaling na-aha dan ko hondo inlobong si Hisus.

Ka pogkabanhow ni Hisus

16 ¹Pogkaponga to Arow no Hihimaajay, si Mariya no matig-Magdaa, si Mariya no inoy ni Santiyagu, dow si Salumi nigboli to pahomut su'g andiya kandan to piglobongan para'g haplasan ka patoy no lawa ni Hisus. ²Pogkamasoom to arow to Duminggu, nig-andiya

kandan to lobonganan. ^{3,4}Kamuu kandan oghipanow nigpamaiw-insa-ay kandan, "Hontawa ka'g baliga-an ta nog ligid duon to batu no inlopon to piglobongan?" (Su amani marogi ka batu no inlopon.) Di pogtirow ran diya, na-aha dan no nalgad on ka batu. ⁵Kaling nigsood kandan duon to piglobongan dow na-aha dan ka saboka no bawbata, no nig-i-ingkud duon dapit to kalintu-u no nigsasabinit to maputi. Naharok on iyan kandan. ⁶Dow nig-iling ka bawbata kandan, "Kona kow'g kaharok! Nama-an a no pigpang-aha now si Hisus no matig-Nasarit no inlansang to kurus. Warad on kandin kani! Nabanhow on kandin! Dini kow, aha-a now soi pigkotangan kandin." ⁷Dow nig-iling kandin, "Hipanow kow on dow nangoni now ka mgo inanad din undag on iyan si Pidru, nog una on si Hisus iyu diya to Galiliya, dow diya now on ogka-aha kandin sumaa to innangon din iyu." ⁸Kaling namanguwa ka mgo bohi duon to piglobongan dow namanpinaaguy su'g mamidpiron kandan to pogpangobaha. Wara pignangonan dan su'g kangaharok on iyan kandan.

⁹Pogkabukas-bukas to Duminggu nabanhow si Hisus. Una rin impa-aha si Mariya no matig- Magdaa no piggawangan din to pitu no busow. ¹⁰Dow pig-andiya-an ni Mariya ka mgo inanad ni Hisus no nangataong dow nigsisinogow, dow pignangonan din kandan. ¹¹Di wara kandan mogtu-u to imbatbat din no si Hisus bubuhi dow nigpa-aha kandin. ¹²Pogkaponga to sikan, nigpa-aha si Hisus pinabaja to songo bugti no bayhu duon to daruwa no inanad din dow nog pailing kandan diya to awoy. ¹³Kaling nigliku ka daruwa no inanad din diya to Hirusalim dow pignangonan dan ka mgo duma ran no si Hisus nigpa-aha kandan, di wara da-an kandan mogtu-u.

Birsikulu 9 pailing to 20 wara duon to duma no mgo sinulat no Ginirigu.

¹⁴To kawugajan nigpa-aha da na-an si Hisus duon to sampuu dow saboka no inanad no tagaod to kamuu kandan ogkoko-on. Pigsawoy rin kandan tongod su wara pogtu-uran dow konag mamakasabut, su wara kandan mogtu-u to in-ikagi to namaka-aha kandin no nabanhow on. ¹⁵Dow nigiling si Hisus kandan, "Hipanow kow to tibu-uk kalibutan dow pangudling kow to tibo no mgo otow mahitongod kanakon. ¹⁶Inggad hontawa nog tu-u dowg pa-aod-od ogkalipwas, di ka konag tu-u ogkalogparan. ¹⁷Soi no mgo indananan ogka-aha duon to mgo otow no nigtu-u kanakon: pinabaja to kanak no gahom ogmakapaaguy kandan to mgo busow; ogmakaiikagi kandan to inikagihan no wara dan manari; ¹⁸ko'g makatagon kandan to mgo uwod dow ko'g makainom buwa kandan to inggad nokoy no makahilu kona kandan ogka-amonu; dow ko ogdap-onon dan ka'g kangarawuhan ogkangaulian sikan."

Pigbatun si Hisus diya to langit

¹⁹Pogkaponga to pog-ikagi ni Hisus kandan, pigbatun kandin diya to langit dow nig-ingkud to kalintu-u to Diyus. ²⁰Dajun namatbat ka mgo inanad din to inggad hondo no banwa. Pigbuligan kandan to Diyus dow pigpamatu-uran din pinabaja to mgo kaboongan no hinang ka impamatbat to mgo inanad din.

